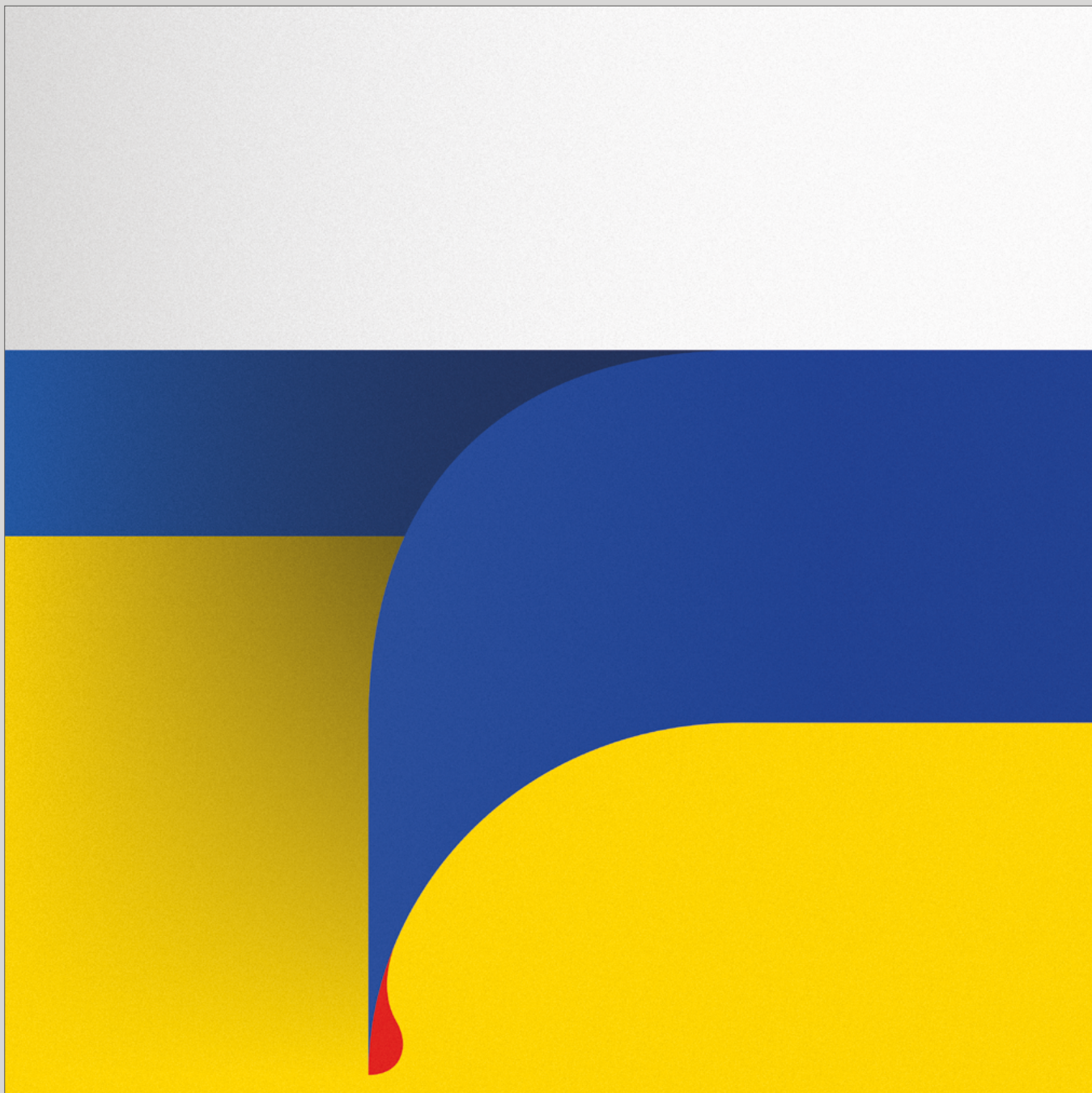

Uniwersytet Rzeszowski
ur.edu.pl

Gazeta Uniwersytecka

nr 1 (120) _____
Styczeń / Marzec 2022
ISSN 2719-4647

Z życia uczelni

3 mln zł dla Uniwersytetu Rzeszowskiego

Do poczytania

Zbrojna napaść Rosji na Ukrainę: nazwać dobro dobrem, a zło złem

Kultura i sztuka

Nagroda im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego

Studencki uniwersytet

Kolejny medal podczas integracyjnych Mistrzostw Polski AZS studentów reprezentujących BON UR

Uniwersytet Rzeszowski
ur.edu.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

ISSN 2719-4647

Skład: Wydawnictwo UR
Druk: Drukarnia UR

Adres Redakcji:
ul. M. Ćwiklińskiej 1
35-601 Rzeszów
tel.: 17 872 17 89
gazetaur@ur.edu.pl

Redakcja

Maciej Ulita
Wioletta Wrona

Projekt okładki

Kamil Skrzypiec

Projekt layoutu

Kamil Skrzypiec

Nakład: 100 szt.

Gazetę Uniwersytecką wydaje
Uniwersytet Rzeszowski za zgodą
Rektora. Autorzy tekstów
i współpracownicy nie otrzymują
honorariów za publikacje.
Zastrzegamy sobie prawo skracania,
adiustacji tekstów i zmiany tytułów.

4 Wiem, że nie wiem

Z życia uczelni

5 Z obrad Senatu

6 3 mln zł dla Uniwersytetu Rzeszowskiego

8 Doskonała Nauka w Kolegium Nauk Humanistycznych

8 Spektrometr Ramanowski inVia Qontor

Do poczytania

9 Aby usłyszeć czyjś głos, konieczna jest cisza

11 Zbrojna napaść Rosji na Ukrainę: nazwać dobro dobrem, a zło złem

14 A co po wojnie?

16 Wydawnictwo UR poleca

Konferencje i seminaria

17 Na Zamku Dubiecko rozmowy o budowaniu nowoczesnego społeczeństwa

19 Relacja z Nocy Biologów 2022

Nagrody i osiągnięcia

22 Nagroda Ministra Edukacji i Nauki dla pani dr hab. inż. Małgorzaty Dżugan, prof. UR
z Instytutu Technologii Żywności i Żywnienia Kolegium Nauk Przyrodniczych

23 Certyfikat doskonałości dla UR

24 17 mln na projekty badawcze podkarpackich naukowców – PCI rozdało symboliczne czeki

Kultura i sztuka

25 Nagroda im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom Instytutu Sztuk Pięknych
Uniwersytetu Rzeszowskiego

28 „Musica Galiciana” w cieniu wojny

Wydarzenia

30 „Cztery elementy natury – harmonia w życiu codziennym” – projekt międzynarodowy

Studencki uniwersytet

32 Projekt „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności UR współfinansowany ze środków Unii
Europejskiej w ramach programu operacyjnego Wiedza – Edukacja – Rozwój 2014–
2020 POWR.03.05.00-00-A007/19

33 Kolejny medal podczas integracyjnych Mistrzostw Polski AZS studentów
reprezentujących BON UR

34 Obóz szkoleniowy BON UR – Rytro 2022

Wiem, że nie wiem

Maciej Ulita

Nie wiem, jak będzie wyglądał świat, kiedy ten numer zostanie wydany... nie wiem, czy świat będzie... chociaż wtedy moja niewiedza nie będzie miała żadnego znaczenia. Wiem natomiast, że bardzo dużo mi się wydawało... Myślałem, że historia jest nauczycielką życia, że ludzie rozumieją przynajmniej podstawy, że moje dzieci nigdy nie doświadczą (choćby w minimalnym stopniu) wojny. Wydawało mi się, że nie będę musiał wyjaśniać im, dlaczego jeden kraj napada na drugi, a oni nie będą musieli pokazywać swojej cudownej, dziecięcej empatii i za swoje drobiazgi kupować produktów dla potrzebujących Ukraińców.

Wydawało mi się, że zło zostało wystarczająco dobrze zdefiniowane, żeby niezależnie od tego, kto, w co wierzy, pozostało złem i zostało wyeliminowane ze współczesnego świata. Wydawało mi się niemożliwe, że jeden „człowiek” może zaszantażować współczesny świat (zwłaszcza że już to przebabiliśmy... ale się okazało, że historia NIE jest nauczycielką życia). Zdawało mi się również, że jest przestrzeń dla czystych, nieskażonych intencji, myśli i działań.

Wydawało mi się, że jestem naiwny w sposób kontrolowany, że moja naiwność jest zbudowana na bazie wartości, że jest wiarą, a okazało się, że istnieje tylko pragmatyzm i realizm. Tylko zimna kalkulacja.

Świadomość własnej niewiedzy miała być kluczem do poznania. Okazuje się, że stała się stwierdzeniem faktu, banałem pozbawionym głębszej treści. Teoria znowu przegrała z praktyką. Wojna z typową dla siebie brutalnością obnażyła nasze lęki i prawdziwe oblicza. Oczywiście – pomagamy, bo to leży w naszej (ludzkiej) naturze, ale nie wiem, czy wieczorem, w domu nie dopada nas jeszcze bardziej ludzkie (a w zasadzie zwierzęce) – oby nie ja, oby nie mnie. „To jest kupa, to jest życie. Mamusię oszukasz, mnie oszukasz, ale życia nie oszukasz” – powiedział król sedesów. Instynktu przetrwania nie oszukasz.

I nie chodzi o jakiegokolwiek sugestie, że ktoś nieszczerze, że jacyś – niepoważnie. Ja się zwyczajnie zastanawiam, co ja mam z/robić... zastanawiam się... i nie wiem... Nie lubię bezsilności – tyle wiem, ale to nijak nie przekłada się na wiedzę. Chcę rozumieć otaczający mnie świat, nie dla własnej satysfakcji,

ale choćby po to, żeby umieć odpowiedzieć na pytania moich dzieci, a kiedy pytają o wojnę, szczerze odpowiadam, że nie wiem. Mogę przytoczyć niezliczoną liczbę analiz różnorodnych ekspertów, domysłów dyplomatów i domorosłych znawców wszystkiego, ale w głębi siebie – nie mam pojęcia... Nie wiem, dlaczego potrzeba wojny, żeby zrozumieć podstawowe prawa rządzące naszym życiem. Nie wiem, dlaczego „cywilizowany” świat potrafi jednoczyć się tylko w obliczu zła. Nie rozumiem, dlaczego działamy kluczem selekcji negatywnej. Przekonani o konieczności wybierania mniejszego zła przegapiamy dobro. Nie wiem, czy myśli prezentuję wystarczająco jasno, ale trudno ich natłok zamienić na spójne zdania, szczególnie, że piszę o tym, czego nie wiem...

Nie będę o nic apelował, bo oczywiście jest, czego nam potrzeba. Nie będę nawoływał, zniechęcał, ani namawiał. Zapytam tylko – czego jeszcze nie widzisz, czego jeszcze nie wiesz?

Z obrad Senatu

Justyna Zięba

Ostatnie w roku 2021 posiedzenie Senatu zwołane na **16 grudnia** odbyło się w formie zdalnej przy wykorzystaniu narzędzi komunikacji elektronicznej. W pierwszym punkcie porządek obrad przewidywał zaopiniowanie *Karty oceny nauczyciela akademickiego za lata 2022–2024*. Senat pozytywnie zaopiniował zaproponowany projekt zawierający obszary działalności, które będą podlegały ocenie.

Kolejny punkt dotyczył przyjęcia zmian w uchwale nr 582/06/2020 Senatu UR z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2021/2022.

W dwóch kolejnych punktach Senat przyjął zmiany w uchwałach podjętych w listopadzie dotyczących zasad i trybu przyjmowania do Szkoły Doktorskiej w Uniwersytecie Rzeszowskim na rok akademicki 2022/2023 oraz ustalenia programu kształcenia na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2022/2023 w Szkole Doktorskiej w Uniwersytecie Rzeszowskim. Zmiany wynikały z uzyskania w ostatnim czasie przez Uniwersytet uprawnień do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

W kolejnym punkcie Senat podjął uchwałę, w której wyraził swoje popar-

cie dla zorganizowanej przez związek zawodowe działającej w Uniwersytecie ogólnopolskiej akcji protestacyjnej dotyczącej finansowania nauki i szkolnictwa wyższego.

Prorektor ds. studenckich i kształcenia – pani dr hab. Elżbieta Rokosz, prof. UR przedstawiła uszczegółowione dane dotyczące rekrutacji na bieżący rok akademicki z podziałem na kierunki w poszczególnych Kolegiach, a także przedstawiła informacje nt. programu ERASMUS.

Na koniec – tradycyjnie już – JM Rektor prof. dr hab. Sylwester Czopek złożył wszystkim pełne życzliwości życzenia świąteczne.

Pierwsze, w nowym 2022 r., posiedzenie Senatu zwołane zostało na **27 stycznia** i podobnie jak poprzednie odbyło się w formie zdalnej przy wykorzystaniu narzędzi komunikacji elektronicznej.

W pierwszym punkcie Senat podjął uchwałę w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Wyborczej UR, powołując nowego przedstawiciela doktorantów.

Kolejny punkt dotyczył uchwalenia *Regulaminu Szkoły Doktorskiej w Uniwersytecie Rzeszowskim*. Uchwalony nowy *Regulamin* będzie miał zastosowanie do doktorantów, którzy rozpoczynają kształcenie w Szkole Doktorskiej UR od roku akademickiego 2022/2023.

Porządek obrad przewidywał również informacje dotyczące aktywności, jakie są podejmowane w Uniwersytecie. I tak prorektor ds. studenckich i kształcenia pani dr hab. Elżbieta Rokosz, prof. UR przedstawiła dane dotyczące działalności kół naukowych, a pani dr Agata Ludera-Ruszel – przewodnicząca Rady Młodych Naukowców przybliżyła najważniejsze aspekty działalności Rady.

W kolejnym punkcie JM Rektor, prof. dr hab. Sylwester Czopek przedstawił szczegółowe informacje na temat polityki kadrowej z podziałem na poszczególne kolegia.

Na koniec kwestor UR pani Marzena Filipek przybliżyła najważniejsze zmiany związane z wprowadzeniem tzw. Nowego Ładu oraz wyjaśniła pojawiające się w związku z tym liczne wątpliwości.

Posiedzenie Senatu zwołane na **24 lutego**, podobnie jak poprzednie, odbyło się w formie zdalnej przy wykorzystaniu narzędzi komunikacji elektronicznej.

W pierwszym punkcie Senat pozytywnie zaopiniował kandydatury do odznaczeń państwowych oraz Medali Komisji Edukacji Narodowej.

W bloku spraw dydaktycznych Senat podjął uchwały w sprawie ustalenia programów dla tworzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim kierunków studiów:

1) **administracja**, studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
 2) **analitika medyczna**, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym,
 3) **optyka okularowa**, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
 4) **stosunki międzynarodowe**, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim.
 Podjęte zostały również uchwały w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku **odnawialne źródła energii**, studia pierwszego i drugiego stop-

nia o profilu ogólnoakademickim oraz zmian w istniejącym już programie studiów dla kierunku **odnawialne źródła energii**, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

W ostatnim punkcie przyjęta została uchwała w sprawie ustalenia programu **kwalifikacyjnych studiów podyplomowych z etyki dla nauczycieli**.

Na koniec Senat ustosunkował się do panującej sytuacji na Ukrainie, podejmując uchwałę, w której stanowczo zaprotestował przeciw wszelkim działaniom, zwłaszcza militarnym, zmierza-

jącym do destabilizacji utrwalonego porządku europejskiego, zapewniając naszych ukraińskich sąsiadów o solidarności i gotowości do udzielenia wszelkiej pomocy w tym dramatycznym czasie.

3 mln zł dla Uniwersytetu Rzeszowskiego

3 stycznia 2022 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyło się spotkanie z panem ministrem Przemysławem Czarńkiem. Okazją do spotkania było zwiększenie subwencji dla UR na zakup aparatury do nanospektroskopii (nanoIR). Aparatura ta pozwoli Uczelni rozszerzyć działalność naukową poprzez prowadzenie badań dotyczących obrazowania pojedynczych komórek nowotworowych uzyskiwanych od pacjentów. Kwota zwiększenia to 3 mln zł.

Uczestnicy spotkania wspólnie stwierdzili, że rozwój nauki, zwłaszcza związanej z szeroko pojętą ochroną zdrowia, jest wartością samą w sobie, a prowadzenie badań związanych z diagnostyką chorób nowotworowych jest niezwykle istotnym elementem poprawy jakości życia obywateli. Z punktu widzenia przyszłości prowadzonych badań i dalszego rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego ważną była rozmowa na temat potencjału

Uniwersyteckiego Centrum Lekkoatletycznego, które stanowi nie tylko znakomitą bazę dla rozwoju sportu, ale jest również profesjonalnym ośrodkiem badawczym.

W spotkaniu uczestniczyli: dr hab. Przemysław Czarnek, prof. KUL – minister edukacji i nauki, dr hab. Marcin Warchoł – sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, dr Ewa Leniart – wojewoda podkarpacki, Piotr Pilch – wicemarszałek województwa podkarpackiego, prof. dr hab. Sylwester Czopek – rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, członkowie Kolegium Rektorskiego UR, dr hab. Józef Cebulski, prof. UR oraz posłowie: Teresa Pamuła i Kazimierz Moskal.

fot. M. Święicki

Doskonała Nauka w Kolegium Nauk Humanistycznych

Z przyjemnością informujemy, że w poniedziałek 7 lutego 2022 r. Ministerstwo Edukacji i Nauki podpisało umowę na realizację projektu „Modernization processes in the Younger Europe. Central European Congress of Economic History” przygotowanego przez zespół pod kierownictwem prof. dra hab. Pawła Graty – prorektora ds. Kolegium Nauk Humanistycznych. Kwota dofinansowania wyniosła prawie 100.000 złotych.

Celem projektu jest organizacja i realizacja Środkowoeuropejskiego Kongresu Historii Gospodarczej poświęconego procesom modernizacji zachodzącym na przestrzeni dziejów na terenie tzw. Młodszej Europy, która w krąg cywilizacji zachodniej wchodziła w końcu pierwszego tysiąclecia naszej ery. Integralną częścią realizacji projektu będzie publikacja wyników zaprezentowanych podczas wydarzenia, wystąpienie w formule otwartego dostępu w wersji cyfrowej na dedykowanej dla tego wydarzenia platformie internetowej oraz w wersji drukowanej w postaci recenzowanych monografii opublikowanych w językach polskim oraz angielskim. Wydarzenie ma na celu integrację środowisk naukowych zajmujących się historią gospodarczą i społeczną z krajów

Europy Środkowej i Wschodniej, tj. Polski, Słowacji, Czech, Rumunii, Węgier, Ukrainy oraz państw bałkańskich ze szczególnym uwzględnieniem badaczy zajmujących się problematyką zachodzących w regionie procesów modernizacji gospodarczej i społecznej oraz identyfikowalnych w Europie Środkowej i Wschodniej ścieżek rozwoju. Celem dodatkowym wydarzenia jest nawiązanie relacji formalnych oraz wypracowanie podczas warsztatów projektowych będących częścią Kongresu wspólnych pól współpracy. W ramach projektu planowane jest zorganizowanie dwudniowego spotkania naukowego w formie hybrydowej (z możliwością uczestnictwa stacjonarnego i online) oraz publikacja dwóch monografii naukowych będących rezultatem prac Kongresu. Kierownikiem projektu został dr Jarosław Kinal z Instytutu Historii UR. W skład Komitetu Organizacyjnego wchodzi przedstawiciele pięciu Uniwersytetów regionu Europy Środkowo-Wschodniej.

Lista zakwalifikowanych do finansowania wniosków znajduje się pod adresem: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/doskonala-nauka>

Spektrometr Ramanowski inVia Qontor

Instytut Technologii Żywności i Żywnienia Kolegium Nauk Przyrodniczych, dzięki staraniom prof. C. Puchalskiego, wzbogacił się o nowoczesną aparaturę badawczą. Jest to najnowszej generacji **Spektrometr Ramanowski inVia Qontor** produkcji **Renishaw** pozwalający na nieniszczącą szeroką identyfikację składu chemicznego badanego materiału (między innymi białka, cukrów, tłuszczu, kwasów nukleinowych, peptydów)

oraz na badanie jego właściwości fizykochemicznych.

Spektrometr wyposażony jest w:

- linie laserowe o długościach fali 532nm i 785nm;
- system ultraszybkiego obrazowania 2D i 3D w układzie szybkiego mapowania typu **Streamline** i obrazowania metodą cyfrowej korelacji obrazu **DIC**;
- układ odwzorowywania topografii próbki typu **Live-Track**, który pozwala na utrzymanie optymalnego zogniskowania i śledzenia ostrości zarówno w czasie jej podglądu, jak i pomiaru;
- oprogramowanie **Particle Analysis** do szybkiej, automatycznej identyfikacji cząstek, ich składu chemicznego, struktury, morfologii, rozkładu w próbce, co jest tak ważne w badaniach środowiskowych szczególnie mikroplastiku, pestycydów, WWA, dodatków do żywności, produktów farmaceutycznych, wykrywania zafałszowania żywności, leków, osadzonych układów koloidowych, materiałów śladowych, czy też może być wykorzystany w badaniach cytologicznych;

- **inkubator CO₂** pozwalający na wykonywanie badań przyżyciowych, w tym śledzenie *in situ* procesów biochemicznych zachodzących w komórkach, tkankach, takich jak np. wchłanianie składników odżywczych, antybiotyków, nanomateriałów i innych składników środowiskowych, czy badanie toksyczności, monitorowanie procesów biochemicznych w czasie rzeczywistym np. produkcji roślinnych metabolitów;
- bogaty zestaw bibliotek spektralnych, obiektów i akcesoriów umożliwiający przeprowadzenie badań w szerokim zakresie identyfikacji próbek i zachodzących procesów biochemicznych. Istnieje możliwość wykonania pomiarów dla każdego rodzaju próbek.

Z całą pewnością nowy nabytek stworzy szerokie innowacyjne możliwości analityczne i badawcze w obszarze nauk rolniczych, medycznych i biologicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zapraszamy do współpracy zarówno partnerów naukowych, jak i biznesowych.

Aby usłyszeć czyjś głos, konieczna jest cisza

Kazimierz Ożóg

21 lutego każdego roku obchodzimy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. Obchody te zostały ustanowione przez UNESCO w roku 1999 na pamiątkę walki studentów bengalskich o prawo posługiwania się własnym językiem. W roku 1952 wyszli oni na ulice, aby protestować, policja pakistańska otworzyła ogień, padli zabici i ranni. Dzień Języka Ojczystego ma nam uświadomić ważność każdego języka etnicznego, w naszym przypadku języka polskiego. Wiele razy w „Gazecie Uniwersyteckiej” pisałem o ważności polskiego słowa, dzisiaj nieco przekornie napiszę o milczeniu i ciszy, które są także podstawowymi kategoriami językowego działania. Milczenie i cisza znakomicie budują językową komunikację.

„Cisza jak makiem zasiał, nastąpiła głęboka cisza, w ciszy działa Bóg, uczniowie cisza!” – to tylko niektóre wyrażenia języka polskiego z wyrazem *cisza*. A mamy tych wyrażeń wiele, jeśli tak, to cisza jest ważna i odbija liczące się dla wspólnoty zjawiska. Fenomen ciszy jako kategorii rzeczywistości fizycznej, istotnego składnika języka kultury i życia duchowego człowieka jest trudny do przecenienia. Cisza jest ważna z różnych względów. Jako badacz języka i kultury widzę fundamentalną rolę ciszy dla języka.

Język naturalny, pierwotnie mówiony, realizowany fonetycznie przez falę dźwiękową jest dla ludzkiej wspólnoty bezcennym wprost darem natury. Ludzki głos artykułujący dźwięki języka musi dotrzeć do drugiego człowieka (do

całej wspólnoty). Na tym głosie zakotwiczą się znaczenia słów i zaczyna się porozumiewanie, przekazywanie wiedzy, doświadczeń, systemu aksjologicznego, dogmatów religijnych, całej kultury. Aby jednak głos przekazujący różne treści dotarł do słuchacza, musi panować cisza pojmowana jako „brak wszelkich zbytecznych dźwięków, odgłosów, hałasu”. Cisza umożliwia zatem słuchanie i dekodowanie (odczytywanie w umyśle) tego, co ktoś powiedział. Cisza pozwala na funkcjonowanie języka mówionego, który w każdym rozwoju wspólnot ludzkich stanowi podstawowy składnik kultury i najczęstszy sposób porozumiewania się osób.

Cisza warunkuje zatem używanie języka mówionego z jego różnicznymi kapitalnymi funkcjami dla osoby, grupy i narodu. Śpiewamy w pięknej staropolskiej kolędzie „Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi: Wstańcie pasterze, Bóg się wam rodzi”. Aby zaistniał dialog, musi być cisza. Hałas przeszkadza mówieniu, nie można, przykładowo, normalnie rozmawiać w czasie przyjęcia weselnego, kiedy gra muzyka, nie można w rozgardiaszu rozmów uczniowskich prowadzić lekcji, a kiedy w debacie telewizyjnej wszyscy politycy się przekrzykują i mówią jednocześnie, to komunika-

cyjnie wtedy jest wielkie nic. Możemy usłyszeć głos drugiego człowieka tylko w ciszy, która jest otwarciem na drugiego. Taka cisza powoduje komfort komunikacyjny i jest wysoko wartościowana, kojarzona ze spokojem, zaufaniem, otwarciem na dialog i zrozumienie.

To samo prawo odnosi się do słuchania głosu wewnętrznego, którym dla ludzi wierzących jest głos Boga przejawiający się w dobrych natchnieniach czy w osądach sumienia. Bóg przemawia w ciszy naszego serca. Aby usłyszeć ten Głos, musi w nas panować cisza wewnętrzna, która otwiera nas na działanie Boga, musimy zatem uspokoić wewnętrzny i zewnętrzny hałas, nieuporządkowanie i wielki nasz chaos – niepokój myśli, gwałtowność i zmienność uczuć, wahania aktów woli. Niekiedy musimy ograniczyć zbytnią gadatliwość. Nasze „działanie” o byle czym, żeby tylko gadać, nie służy ciszy wewnętrznej. Zawsze imponowali mi krakowscy kameduli skupiający się na ciszy wewnętrznej i zewnętrznej przez ascetyczność mówienia. W ciszy dokonują się wielkie rzeczy. Cisza jest komunikacyjnie bardzo ważna.

Tymczasem współczesna cywilizacja, określana jako konsumpcyjna, medialna, postmodernistyczna, libe-

ralna, sprzyściła się przeciwko ciszy. W każdym miejscu i o każdej porze doby zalewają nas oceany hałasu, pomruki mołocha postkultury. To wszystko nie sprzyja komunikacji z drugą osobą czy słuchaniu głosu wewnętrznego.

Musimy zrozumieć, działając „w świecie”, że cisza jest miejscem spotkania osób. Musimy zaświadczyć, że cisza jest żywną glebą dialogu z Bogiem. To dzisiaj trudne, ale musimy pokochać ciszę także z komunikacyjnego punktu widzenia. A cóż powiedzieć o ciszy towarzyszącej czytaniu? Ta cisza jest oznaką naszego zdumienia nad światami, jakie za słowami kryją czytane przez nas teksty. Jak piękna i dostojna jest ta cisza! Jak bardzo sprzyja pomnżaniu nas samych! Cisza! Kochajmy ciszę, bo przez nią – paradoksalnie – lepiej zrozumiemy drugiego człowieka, bo zaczniemy go słuchać, uspokoiemy nasze serce, nadamy mu cenny rytm i harmonię, pomnożymy myśli, także bezszelestne, naszego umysłu. I lepiej poznamy świat! A po przeczytaniu tego tekstu zrobmy sobie moment ciszy. Ona nas umocni i pomnoży treści z tego – ułomnego z natury – tekstu. Cisza!

Zbrojna napaść Rosji na Ukrainę: nazwać dobro dobrem, a zło złem

Maciej Milczanowski

Akademia od czasów Platona jest miejscem, w którym starając się zachować obiektywizm, szukamy prawdy poprzez badania naukowe, ale także edukujemy kolejne pokolenia młodzieży, czy dzielimy ze społeczeństwem własnymi wnioskami poprzez debatę, rozmowy, a współcześnie za pośrednictwem mediów, Internetu itd. Zbliżając się do owej prawdy, mówimy studentom, że niemal nigdy nie występują sytuacje czarno-białe, zawsze jest jakiś odcień szarości. Gdyby któryś ze studentów zapytał, co to znaczy owo „niemal”, pewnie wielu z nas musiałoby szukać przykładów historycznych, aby się wybronić z tej studenckiej docieklivosti...

Być może owo dążenie do obiektywizmu, a poprzez to do prawdy, każe nam często przyjmować postawy bezstronne. Wszak z boku można chłodno analizować, nie popadać w skrajności. Jednak nie zapominajmy, że bezstronność nie może być mylona z obiektywizmem. Są sytuacje, gdy trzeba wyjść ze „skorupy” schematów i twardo mówić o wartościach fundamentalnych – które są obiektywne, ale nie mogą zakładać bezstronności. Mówienie o wolności, o poświęceniu za nią życia, jest dla nas wspomnieniem odległym, teraz mówimy o patriotyzmie czasu pokoju. I bardzo dobrze, oby tak było zawsze. Niestety nasz sąsiad – Ukraina nie ma już

tego komfortu. 24 lutego 2022 około 4 nad ranem wojska rosyjskie wkroczyły na terytorium suwerennego państwa – Ukrainy. Był to kolejny etap wojny trwającej od 2014 r., gdy Rosja dokonała częściowego rozbioru Ukrainy, anektując półwysep Krym i wspierając tzw. prorosyjskich separatystów w okręgach Donbas i Ługańsk. W efekcie Ukraina straciła kontrolę nad dużą częścią tych okręgów wraz ze stolicami. Jednocześnie jest to część wielkiego plany odbudowy imperium, jaki Władimir Putin bardzo wyraźnie komunikuje.

Wiele osób pracujących w swoich laboratoriach, malujących, piszących poezje, czy badających „naturę wszyściego” może być zdezorientowanych i zachowując dystans, założyć, że jak zawsze pewnie prawda jest pośrodku. Ale to jest właśnie ten wyjątek, który spełnia warunki określenia „niemal”, gdy pisałem o odcieniach szarości. Nie przegapmy tego, bo to moment historyczny. Świat zmienia się na naszych oczach i powrotu do systemu świata, jaki był przed 24 lutego br. już nie ma. Reakcja na to, co dzieje się za naszą wschodnią granicą, oddziela dziś ludzi przyzwoitych od tych, którzy Wartości mają za nic.

Oczywiście sytuacja polityczna Ukrainy jest wynikiem różnego rodzaju polityk, gier, ambicji itd. Jednak sięgnięcie po broń ostateczną, łamiącą prawa człowieka, a z przebiegu wiemy, że także

prawa wojenne, jaką wybrał Władimir Putin, czyni tę sytuację czarno-białą. Rosyjskie wojska metodycznie niszczą osiedla mieszkaniowe Kijowa, Charkowa, Mariupola, Chersonia, Sum i wielu innych miast. Opór militarny okazał się dla rosyjskich dowódców zbyt duży, więc z bezpiecznego dystansu celują w cywili, żeby złamać opór wojskowy Ukrainy. To są metody, jakie reżim na Kremlu stosuje w trzeciej dekadzie XXI wieku!

Dyktator na Kremlu wyznaczył cele swojej, jak to nazwał – „operacji specjalnej”, a za użycie słowa „wojna” wobec tej „operacji” grozi w Rosji kara 15 lat więzienia, a nawet przegłosowano projekt, że protestujący mężczyźni za karę będą wcielani do wojska i „zsyłani” do Donbasu na wojnę. Określił on dwa cele strategiczne owej „operacji”, wskazując także cele wynikające z tzw. strategii wielkiej Rosji. Celem pierwszym jest „denazyfikacja” Ukrainy, a celem drugim demilitaryzacja. Pod określeniem „denazyfikacja” kryje się usunięcie władz Ukrainy z prezydentem Wołodymirem Zeleńskim na czele oraz rządem i parlamentem. Demilitaryzacja zaś, jak nazwa wskazuje, jest rozbrojeniem. Spełnienie tych żądań oznacza więc w prosty sposób, że bezbronna Ukraina ma zorganizować nowe wybory, nad którymi pieczę pełnić będą wojska rosyjskie strzegące... właściwego wyboru. Pewnym kuriozum jest nazywanie przez

Kreml prezydenta Ukrainy pochodzącego z żydowskiej rodziny neonazistą, ale w Rosji przekaz propagandowy nie musi nawet zawierać śladu prawdy, by być przyjmowanym bezkrytycznie przez sporą część społeczeństwa.

De facto żądania te oznaczają, że Ukraina ma stanowić satelitę Moskwy bez możliwości wyboru własnej drogi politycznej, gospodarczej społecznej, bez rzeczywistej siły militarnej. Trudno znaleźć wiele przykładów w historii tak drakońskich i przy tym absurdalnych żądań stanowiących *casus belli*. Ukraina walczy zatem literalnie o WOLNOŚĆ. To nie jest hasło z podręcznika historii, wyświechtany idealistyczny slogan – to czysty realizm. Ale obserwując doniesienia z wojny, widzimy, że ta wolność kosztuje życie i to niestety ogromnej liczby cywili będących celem wojsk rosyjskich.

Nawet jeśli Wartości dla kogoś nie znaczą, a martwi się tylko o siebie, swoje i swych bliskich bezpieczeństwo, to nadal lekceważenie tego, co dziś Rosja robi w Ukrainie, jest nieracjonalne. Wielki plan Władymira Putina zakłada bowiem, że z krajów, które wstąpiły do NATO przed 1997 r. Pakt Północnoatlantycki ma się wycofać. Dotyczy to 14 państw, które przystąpiły do paktu po tym roku, w tym Polski, Czech, Węgier, Rumunii. Wystarczy spojrzeć na Białoruś czy Ukrainę, by wiedzieć, co dzieje się, gdy nie ma skutecznego potencjału odstrasającego Rosję. Oczywiście zawsze znajdą się tacy, którzy uwierzą w „zapewnienia” Kremla, że po wycofaniu NATO kraje te będą bezpieczne pod militarną kurtelą Rosji...

„Adwokaci diabła” uzasadniają, że Rosja tworzy „kordon bezpieczeństwa” wokół swoich granic, do których zalicza także Ukrainę i ma do tego prawo, bo NATO jest dla niej śmiertelnym zagrożeniem.

Warto spojrzeć zatem na relacje NATO–Rosja i UE–Rosja pomiędzy rokiem 1989 a 24 lutego 2022 r. Czy był choć jeden moment, gdy NATO przeprowa-

dziło jakąkolwiek aktywność zagrażającą realnie Rosji? Czy w planach NATO, ćwiczeniach pojawiał się wątek uderzenia na terytorium wschodniego mocarstwa? Takie plany wymagają ćwiczeń, przygotowań, a nie strzałek na mapie (których też nigdy nie było). Jako żołnierz rezerwy uczestniczyłem w ćwiczeniach wojskowych w Polsce wraz z wojskami Wielkiej Czerwonej Jedyńki (legendarna 1 Dywizja Piechoty USA) w Niemczech, wraz z wojskami norweskimi w kole podbiegunowym na północ od lotniska Bardufoss i zawsze były to ćwiczenia przygotowujące do obrony przed Rosją. Nigdy nawet w założeniach nie było w tych ćwiczeniach opcji przekraczania granicy Rosji. Z drugiej strony ćwiczenia rosyjskie niemal zawsze zakładały wariant ofensywny, a w ostatnich latach już wyłącznie. We wszystkich rysowano strzałki i ćwiczone ataki na Polskę, Norwegię, Ukrainę, Gruzję, ale też Chiny czy USA. W trakcie tych ćwiczeń czasem zmieniano żołnierzom amunicję na ostrą i komunikowano, że właśnie ćwiczenia zamieniły się w wojnę. Tak stało się w czasie ćwiczeń Kaukaz 2008, gdy w nocy z 7 na 8 sierpnia 2008 ćwiczenia rosyjskie zmieniły się w inwazję na terytorium Gruzji, w lutym 2014, gdy potężne ćwiczenia wojskowe przerodziły się w aneksję półwyspu krymskiego i obecnie ćwiczenia wokół granic Ukrainy, w których ćwiczone inwazję na Ukrainę, zamieniły się w... inwazję na Ukrainę.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę na wojnę informacyjną, która towarzyszyła działaniom politycznym i dzisiaj zbrojnym. Amerykański wywiad ostrzegwał, a potem alarmował, że plany Rosji są bardzo realne, a wojna będzie prowadzona wszelkimi możliwymi środkami – włącznie z najbardziej brutalnymi znanymi z historii dla złamania Ukrainy. Przed słynną konferencją Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej te informacje były ignorowane, a często nawet wywoływały irytację tym „straszeniem”. Uznawano, że Ame-

rykanie albo histeryzują, albo według tych, którzy całe zło przypisują właśnie „jankesom”, szukają pretekstu do wejścia na Ukrainę i wojny z Rosją.

W tym samym czasie Kreml zapewniał, że nie ma wojennych zamiarów, minister Ławrow mówił, że Rosja nigdy na nikogo nie napadła a „histeria” Amerykanów i Brytyjczyków jest zupełnie nieuzasadniona. Dwa dni przed inwazją rzeczniczka MSZ Rosji Maria Zacharowa ogłosiła, że część wojsk Rosyjskich zakończyła ćwiczenia i wraca do miejsc stałego zakwaterowania, co dowodzi „histerii” Zachodu. Anthony Blinken twardo wtedy mówił, że to wszystko są kłamstwa, a Rosja nie wycofała ani jednego żołnierza i wciąż przygotowuje się do inwazji. Blinken pod presją wielu obserwatorów i polityków stwierdził nawet, że jego informacje są pewne i jeśli do inwazji nie dojdzie, to on przeprosi, ale niestety tak się nie stanie. Przyznam, pomyślałem wtedy, że bardzo bym chciał, żeby musiał przeproszać... niestety Blinken mówił prawdę a wszyscy przedstawiciele Kremla kłamali i kłamią nadal...

Obsesję Władymira Putina na punkcie NATO widać także w trakcie wojny, gdy Kreml wystosował list do Finlandii i Szwecji, żądając „gwarancji bezpieczeństwa” dla Rosji w postaci zapewnienia, że nie wstąpią do NATO... W liście zaznaczono wyraźnie kontekst wojny z Ukrainą i straszono „ogromnymi konsekwencjami polityczno-militarnymi”. Tymczasem oba kraje chcą wstąpić do NATO właśnie dlatego, że Rosja napadła na Ukrainę, która w NATO nie była... tak jak one. Oczywiście kontekst etniczny jest inny w przypadku obydwu wymienionych krajów – prezydent Putin nie będzie twierdził, że są częścią Rosji, ale retoryka Kremla zawsze znajduje sposób (niezależny od prawdy), aby uzasadnić agresję, a widać wyraźnie, że Putin rzeczywiście traktuje NATO jako siłę chcącą zniszczyć Rosję, choć w całej historii NATO po 89 r., nawet gdy Rosja była rozbita i słaba, nigdy nie było takich

sygnałów. Teraz gdy Rosja jest silna (przynajmniej przed 24 lutego 2022), NATO nigdy nie miało planów ofensywnych. Oczywiście zawsze można powiedzieć – tak jak to mówi obecnie Putin – a ja wiem, że jest inaczej. Metody, jakimi Rosja prowadzi tę wojnę, są kolejnym argumentem świadczącym o obrazie czarno-białym. Rosja regularnie niszczy cywilne osiedla, wprost stawia ultimatum merom miast ukraińskich – albo się poddadcie, albo zrównamy miasto z ziemią. My znamy tę retorykę z II Wojny Światowej, ale być może gdzieś indziej jest mniej słyszalna... Pojawiły się doniesienia o zrzuconiu bomb termobarycznych w okolicach Kijowa oraz Charkowa. Bomba termobaryczna jest określana jako odpowiednik ładunku nuklearnego, tyle że bez skażenia terenu. Jest to największa bomba konwencjonalna znana ludzkości. Ukraińcy bronią się bardzo skutecznie, ale ogromna przewaga ilościowa jest po stronie Rosji. W nocy z 3 na 4 marca 2022 r. Rosjanie ostrzelali największą elektrownię atomową w Europie – zaporoską elektrownię atomową, powodując pożar. Warto zauważyć dwie rzeczy – nigdy dotąd, w żadnym konflikcie nie doszło do ostrzału elektrowni atomowej,

ponieważ grozi to zagładą obu stron konfliktu i stanowi poważne zagrożenie dla całego kontynentu. Po drugie Rosjanie nie byli zainteresowani miastami w okolicy elektrowni, tylko atakiem i podpaleniem budynków samej elektrowni – oddalonych od reaktora. Na dodatek po przejściu kontroli nad elektrownią przez pewien czas nie dopuszczali tam strażaków, by wreszcie pozwolić ugasić ogień. Świadczy to niestety, że te metody to już nie działania militarne, ale stricte terrorystyczne. Sama wojna już w pierwszych dniach dokonała poważnych przewartościowań wielu dotychczasowych „pewników”, a nawet jest zapowiedzią zmiany ładu światowego. Okazało się, że działania zbrojne prowadzone przez Rosję są dalekie od zasad sztuki wojennej nawet znanej z II Wojny Światowej. Wyposażenie zawodzi, dowództwo nie liczy się z własnymi żołnierzami (nie mają żywności, brakuje paliwa), a sami żołnierze nie tylko nie chcą walczyć, ale kompletnie nie rozumieją sensu tej wojny. Nawet jeśli za pomocą propagandy, odcinając ich od wszelkich innych mediów, „zaprogramowano” im w głowach obraz „wroga – nazisty”, którym miały być władze Ukrainy i ich „bojówki”, to niemal natychmiast po

przekroczeniu granicy zderzali się oni z nastawieniem „wyzwalanych” Ukraińców. Ci nie tylko nie witali ich kwiatami i rosyjskimi flagami, ale szykowali koktajle mołotowa, masowo włączali się do oddziałów obrony terytorialnej, a nawet gdy dochodziło do kontaktów rosyjskich wojskowych, wprost mocnymi słowami uświadamiali im, jak straszliwie ich okłamano.

Po obu stronach wojny symboliczną rolę odegrały obrazy dwóch starszych pań: Ukrainki pytającej zamaskowanego żołnierza rosyjskiego, po co tu przyjechał, a gdy ten nie odpowiadał albo kazał jej odejść, poprosiła, by miał w kieszeniach nasiona słonecznika, to chociaż kwiaty wyrosną, gdy zginie. Po drugiej stronie – w Moskwie przeciw wojnie protestowała Elena Osipowa, która miała przeżyć jako noworodek oblężenie Leningradu przez nazistów, a teraz została aresztowana za protest.

Wojna odwróciła zupełnie wizerunki obu adwersarzy – prezydenta Ukrainy Wołodymira Zełeńskiego oraz prezydenta Rosji Władymira Putina. Ten pierwszy dotąd postrzegany jako przeciętny prezydent, wcześniej aktor komediowy, lekceważony na Kremlu z chwilą wybuchu wojny potwier-

dził swoje najwyższe kompetencje przywódcze. Jego zachowanie staje się wzorem dla liderów światowych, a sam staje się ikoną dla młodzieży na całym świecie. Drugi z nich przed 24 lutego 2022 r. postrzegany był jako silny, odważny mężczyzna, taki, który własnymi rękami pokonuje przeciwników – czarny pas w judo, czarny pas w taekwondo, doskonały zawodnik w hokeju itd. Nawet w filmach pojawiały się memy Putina z nagim torsem dosiadającego niedźwiedzia. Po 24 lutego ten bohater wpadł we wściekłość, gdy okazało się, że ofensywa

została powstrzymana i nie udało się w pierwszych trzech dniach obalić i pojmać prezydenta Ukrainy. W jednym z wystąpień publicznych wściekły miotał wyzwiskami na swojego przeciwnika, a następnie zaszył się na kolejne dwa dni, odcinając od świata. Media spekulowały, że schował się w schronie na Uralu, gdzie dawniej przebywał jego idol z dzieciństwa Stalin. To wszystko oraz brutalność działań na Ukrainie, pogrożki wobec całego świata włącznie ze straszeniem bronią nuklearną sprawia, że jego mit roztrząskał się w pył.

Badanie naukowe i szukanie prawdy w różnych „zakamarkach” szarej strefy pomiędzy Dobrem i Złem jest istotą aktywności społeczności akademickiej, kluczem do postępu cywilizacyjnego. Jednak są momenty w historii, gdy Zło trzeba nazwać Złem, a Dobro Dobrem, bez usprawiedliwiania i zaciemniania obrazu sytuacji. Napaść Rosji na suwerenną Ukrainę jest takim przypadkiem. Nie ma żadnego usprawiedliwienia dla tego, co zrobił reżim na Kremlu i co robią obecnie rosyjscy żołnierze z naszymi siostrami i braćmi Ukraińcami.

A co po wojnie?

Anna Siewierska-Chmaj

Kiedy piszę te słowa, inwazja Rosji na Ukrainę wciąż trwa. Bombardowane są dzielnice mieszkaniowe i infrastruktura krytyczna, m.in. elektrownia jądrowa w Zaporozżu. Swoje domy opuściło już około milion Ukraińców, większość z nich w poszukiwaniu bezpieczeństwa przekracza granicę Polski. W takiej sytuacji niezwykle trudno o wyważoną opinię politologiczną – emocje są zbyt silne, zbyt pierwotne. Będzie to zatem raczej krótki felieton niż analiza, co mam nadzieję, zważywszy na okoliczności, Czytelnicy mi wybaczą.

Ta wojna kiedyś się skończy. Oby jak najszybciej. Czy będziemy potrafili wyciągnąć z niej wnioski? Czy na gruzach Ukrainy powstanie nowy ład europejski? Jak fala uchodźców wpłynie na postawy Polaków wobec migracji? W jakim kierunku potoczy się

polska polityka pod wpływem obecnych wydarzeń?

Dziś społeczne emocje w Polsce i większości świata zachodniego są po stronie Ukrainy, ale nie ma wcale pewności, że tak nadal pozostanie. Kluczowy może okazać się zarówno czas trwania samego konfliktu, jak i odbudowy Ukrainy po wojnie. Sankcje gospodarcze skierowane przeciwko Rosji rykoszetem uderzą w nas wszystkich. Prawdopodobnie wzrosną ceny wielu produktów, obniży się także, przynajmniej tymczasowo, poziom życia mieszkańców krajów zachodnich. Już teraz zaczyna brakować stali, gazu ziemnego i bogatych rosyjskich turystów. Czy jesteśmy na to gotowi? Od odpowiedzi na to pytanie zależeć mogą losy Ukrainy, ale, wbrew pozorom, także Polski i państw nadbałtyckich.

W roku 2014 Rosja zaanektowała Krym i przejęła kontrolę nad częścią Ukrainy. Najważniejsze państwa europejskie wyraziły solidarność z Kijowem, podświetlając na żółto i niebiesko gmachy użyteczności publicznej w Berlinie, Paryżu czy Brukseli. Przez chwilę na wypielęgnowanych placach zachodnich miast dobrze sprzedawały się breloczki do kluczy z flagą Ukrainy i antyputinowskie koszulki. I na tych symbolicznych gestach się skończyło! Uzależniona od rosyjskich złóż Europa odwróciła wzrok od Ukrainy, ponownie przyjmując prezydenta Putina na salonach i traktując jak równoprawnego partnera. Głosy nielicznych polityków nawołujących do bardziej zdecydowanej postawy odbierane były jak podżeganie do wojny. Lwa się nie drażni – mawiano. A poza tym – *business as usual...*

Teraz trudno sobie wyobrazić, że jest powrót do tej narracji zgody za wszelką cenę. Narracji, która przekonała Putina, że Europa jest słaba, podzielona i niekonsekwentna. Politycy jednak wstępują się czujnie w głosy opinii publicznej, a jeśli ta zacznie odwracać się od Ukrainy, dzisiejsi sojusznicy mogą okazać się jutrzejszymi przeciwnikami. Z pewnością rosyjska propaganda już pracuje nad odwróceniem wektora społecznych sympatii. Bez uświadomienia Europejczykom sensu istnienia wolnej, demokratycznej i niepodległej Ukrainy nie uda się przekonać ich także do cierpliwego znoszenia sankcji, które i w nas uderzą. To ważne zadanie dla polityków unijnych! Wkrótce okaże się, czy Unia Europejska zrozumiała krwawą lekcję Putina i czy będzie potrafiła zdefiniować się na nowo. Już nie tylko jako wspólnota gospodarcza, ale przede wszystkim jako wspólnota wartości.

Na naszej wschodniej granicy oglądamy teraz przejmujące obrazy ludzkiej solidarności. W emocjonalnym porywie serca wielu Polaków, wiele organizacji pozarządowych i samorządów wzięło odpowiedzialność za pomoc uchodźcom z Ukrainy. To egzamin z człowieczeństwa, który Polacy zdają wzorowo. Na jak długo starczy nam jednak sił i środków? Czy jesteśmy przygotowani do pomagania przez kolejne miesiące, a nawet lata? Już dzisiaj konieczne są rozwiązania systemowe koordynowane przez państwo i za które to państwo weźmie pełną odpowiedzialność. Przyjęliśmy pod swój dach setki tysięcy ludzi. Na początek wystarczy dobra wola, gorące serce i miska ciepłej zupy, ale prawdziwe problemy dopiero przed nami. Romantyczne zrywy są naszą narodową tradycją, tu jednak potrzeba przede wszystkim racjonalnego, długoterminowego planowania, które pozwoli nie tylko na skuteczną pomoc, ale także na zapobieganie międzygrupowym konfliktom, których logika jest wpisana w tak duże i nagłe zmiany struk-

tury społecznej. W którymś momencie pozytywne emocje wobec uchodźców zaczną opadać, a cierpliwość społeczeństwa zacznie się wyczerpywać, dlatego tak istotne jest, aby to państwo, a nie obywatele zarządzali tym kryzysem. Nieunikniony wzrost nastrojów antyimigranckich rozniecany przez dezinformacyjne operacje Rosjan może zdestabilizować sytuację polityczną w Polsce i dać polityczny impuls skrajnym, nacjonalistycznym i antyunijnym siłom. Na taki scenariusz, zwłaszcza przed kolejnymi wyborami parlamentarnymi, warto się przygotować.

I wreszcie pytanie o praworządność w Polsce. Czy obecny rząd wykorzy-

sta sytuację, aby złagodzić spór z TSUE, wycofując się z *deformy* sądownictwa, czy przeciwnie – uzna, że wojna z Rosją to okazja do wielkiego resetu? Wypowiedzi polityków Zjednoczonej Prawicy świadczą raczej o przyjęciu drugiej optyki i nadziei na przehandlowanie z Unią Europejską praworządności za pomoc uchodźcom z Ukrainy. Ale te kalkulacje mogą okazać się chybione. Jeśli Unia Europejska nauczyła się czegoś podczas tej wojny, to właśnie tego, że każdemu, kto zagraża wolności i demokracji, należy przeciwstawić się szybko, zdecydowanie i jednogłośnie! A przynajmniej taką mam nadzieję. W przeciwnym razie okazałoby się, że jesteśmy wszyscy w punkcie wyjścia.

Wydawnictwo UR poleca

Alicja Ungeheuer-Gołąb, *Integracja sztuk. Liryka w edukacji dziecka*

ISBN: 978-83-7996-973-9, 2021, 230 ss, format B5, oprawa: broszurowa ze skrzydełkami

Publikacja jest nowym spojrzeniem na pracę z poezją dla dzieci w edukacji elementarnej. Książka ma charakter teoretyczno-badawczy. Jest wynikiem wieloletnich badań i działań edukacyjnych Autorki w zakresie problematyki literackiej z dziećmi oraz w edukacji studentów kierunków pedagogicznych. W swoich rozważaniach nad wartością literatury dziecięcej w procesie dorastania i edukacji dziecka wskazuje na jej rolę rozwojową i kulturotwórczą. Alicja Ungeheuer-Gołąb proponuje autorską metodę pracy z wierszem na poziomach wychowania przedszkolnego i kształcenia zintegrowanego wykorzystującą przekład intersemiotyczny. Analizuje jej wpływ na twórczą ekspresję dziecka. Badania własne autorki dotyczą zarówno opinii nauczycieli na temat eksploracji sztuki w pracy pedagogicznej z dziećmi, jak i refleksji dzieci w wyniku doświadczeń wyniesionych z poznania wybranych utworów literackich oraz zrealizowanych warsztatów literackich. Swoje spostrzeżenia uzasadnia z wielu perspektyw: edukacji literackiej, filozofii, socjologii, psychologii recepcji i percepcji dzieł.

Maria Sarama, Roman Chorób, *Społeczne i ekonomiczne aspekty transformacji cyfrowej w Polsce*

ISBN: 978-83-7996-925-8, 2021, 212 ss, format B5, oprawa broszurowa

Celem publikacji jest przybliżenie czytelnikowi zjawisk i procesów, które wpływają na procesy cyfryzacji w Polsce. W rozdziale pierwszym autorki zapoznają czytelnika z pojęciami związanymi z transformacją cyfrową w Polsce, takimi jak zasady tworzenia syntetycznych mierników rozwoju oraz indeksów służących do pomiarów i porównań osiągnięć rozwoju gospodarki i społeczeństwa cyfrowego w ujęciu globalnym i krajowym. Rozdział drugi ukazuje procesy transformacji cyfrowej i ich wielostronny wpływ na wybrane sektory i branże przemysłu oraz różne dziedziny życia społecznego. Rozdział trzeci wskazuje zagrożenia wynikające z transformacji cyfrowej związane z różnymi aspektami cyberbezpieczeństwa. W rozdziale czwartym autorki dokonały porównania intensywności korzystania z technologii cyfrowych w wybranych sektorach i działach przedsiębiorstw. Rozdział ostatni ukazuje różnice związane z uczestnictwem w społeczeństwie cyfrowym poszczególnych wydzielonych grup w oparciu o kryteria ekonomiczne, społeczne i demograficzne. Książka ukazuje społeczne i ekonomiczne aspekty transformacji cyfrowej, które z każdym dniem coraz bardziej zmieniają i wpływają na dotychczasowe zasady funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki.

Marek Nalepa, *Podkarpacie Literackie, t. 3: Iwo Czeżowski (1814–1889) – zapomniany pisarz Towarzystwa Jezusowego. Studia i teksty*

ISBN: 978-83-7996-943-2, 2021, 232 ss, format A5, oprawa broszurowa

Monografia zawiera wieloaspektowy opis nieznanych dotąd szerzej losów i twórczości Iwona Czeżowskiego. Ten książdz-poeta umiejętnie łączył działalność pedagogiczną, kaznodziejską i misyjną z aktywnością pisarską. Swym dorobkiem literackim wzbogacił kulturę narodową o pieśni, wiersze religijne, panegiryki, traktaty, dzieła o charakterze dewocyjno-modlitewnym, teologiczno-dydaktycznym i historycznym, hagiografie, litanie i inne modlitwy. Na tle postaci Iwona Czeżowskiego Marek Nalepa buduje obraz działalności kulturotwórczej ośrodków Towarzystwa Jezusowego na ziemiach polskich. Czytelnik poznaje tradycje literackie, obyczaje regionalne, obrzędowość religijną, wydarzenia z życia codziennego XIX-wiecznych społeczności od Galicji Wschodniej po Śląsk oraz Wielkopolskę. Szczególną wartością opracowania jest wyraziste ukazanie stanowiących kontekst twórczości bohatera wydarzeń historycznych, gustów literackich i wrażliwości religijnej epoki.

Na Zamku Dubiecko rozmowy o budowaniu nowoczesnego społeczeństwa

Bartosz Pasterski

W dniach 24–25 listopada 2021 r. uczestnicy projektu naukowego „W drodze ku modernizacji. Niepodległa Polska i wolni Polacy w XIX–XXI wieku” spotkali się już po raz piąty na konferencji zorganizowanej w pięknych podwojach dubieckiego zamku, by podzielić się wnioskami z badań nad procesami modernizacyjnymi, jakie były efektem transformacji polityczno-społecznej 1989 r. Tym razem hasłem przewodnim obrad była „Budowa nowoczesnego społeczeństwa po 1989 roku”. Oficjalnego otwarcia konferencji dokonał prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego i organizator sympozjum prof. dr hab. Paweł Grata, który powitał grono panelistów reprezentujących różne dziedziny nauki, m.in. historyków gospodarczych, ekonomistów, socjologów, medioznawców i politologów z wielu polskich ośrodków akademickich. Profesor Paweł Grata przypomniał główne założenia i cele projektu oraz dotychcza-

wsze efekty jego realizacji. Ważnym, wymiernym dowodem prac nad tym przedsięwzięciem naukowym jest trzeci tom publikacji z serii *Biblioteka polskiej modernizacji*, którego zawartość została omówiona przez jej redaktora prof. dra hab. Pawła Grate.

Po oficjalnym otwarciu rozpoczęły się obrady plenarne. W pierwszej sekcji zatytułowanej „Transformacja społeczna – próba deskrypcji” wystąpienia badaczy ukierunkowane były na próbę oceny przemian społecznych widzianych z różnych perspektyw. Z punktu widzenia polityki społecznej ocenił je prof. dr hab. Julian Auleytner z Uczelni Korczaka w Warszawie, zaś w perspektywie ekonomicznej dr Marian Zalesko z Uniwersytetu w Białymstoku. Procesy modernizacyjne w perspektywie etycznej omówił prof. dr hab. Aleksander Bobko z Uniwersytetu Rzeszowskiego, a przemiany społeczne czasu modernizacji w kontekście myśli filozoficznej zreferował dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR.

Po zakończeniu tej części obrad zainicjowano dyskusję, która dotyczyła wizji przyszłości w świetle ekspansji współczesnej technologii i roli Internetu w kształtowaniu postaw społecznych.

Kolejna część sympozjum została podzielona na dwa obszary badawcze podporządkowane problemowi polityki społecznej czasów transformacji. Moderatorką drugiego panelu była dr hab. Teresa Zbyrad, prof. UR. Wystąpienia badaczy zainicjował dr hab. Mirosław Grewiński, prof. UK z Uczelni Korczaka w Warszawie referatem pt. *Kierunki rozwoju polskiej polityki społecznej po 1989 roku*. Z kolei dr hab. Jerzy Krzyszowski, prof. UJD z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego im. Jana Długosza w Częstochowie mówił o przemianach w polskiej pomocy społecznej po 1989 r. Natomiast dr Krzysztof Chaczko z Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przedstawił referat

Pomiędzy selektywnością a powszechnością: Program Rodzina 500 plus jako próba modernizacji polskiej polityki społecznej. Blok tej części panelu zamykało wystąpienie dr hab. Teresy Zbyrad, prof. UR, która omówiła przemiany w domach pomocy społecznej jako symbol modernizacyjnych zmian w sferze działań opiekuńczych. Wszystkie referaty zawierały interesujące wnioski – postulaty wynikające z badania wpływu transformacji na politykę społeczną naszego państwa. Trzeci panel, również poświęcony polityce społecznej czasów transformacji, moderował dr Jarosław Kinał z Uniwersytetu Rzeszowskiego. W tym bloku tematycznym zostały poruszone takie kwestie, jak: *Diagnozowanie problemów społecznych w Polsce po 1989 roku jako punkt wyjścia do poprawy jakości życia*, które zreferował dr Hubert Kotarski z Uniwersytetu Rzeszowskiego; *Płaszczyzny wsparcia dla przemian społecznych na terenach popegeerowskich* przedstawione przez dr hab. Adrianę Mertę-Staszczak, prof. PWR z Politechniki Wrocławskiej oraz dr Sylwię Straszak-Chandoha z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; *Transformacja szkolnictwa wyższego w Polsce po 1989 roku* będąca przedmiotem naukowego zainteresowania dra Krzysztofa Popińskiego z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Natomiast dr Justyna Stecko z Politechniki Rzeszowskiej przedstawiła zagadnienie *CSR a zaufanie społeczne – analiza wybranych aspektów w kontekście przemian społecznych*.

Zwieńczeniem tego panelu i pierwszego dnia obrad była dyskusja poświęcona m.in. pesymizmowi w badaniach naukowych, kwestii podejmowania ryzyka i jego roli w społeczeństwie, społecznej odpowiedzialności biznesu, rozbieżności pomiędzy polityką a oczekiwaniami społecznymi.

Kolejny dzień obrad (25 listopada 2021 r.) otworzył prof. dr hab. Paweł Grata. Moderatorką tej części obrad,

podporządkowanych problemowi „Instytucje a modernizacja społeczna”, była dr hab. Agnieszka Hess, prof. UJ. Sesję rozpoczął dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. UKW z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy wystąpieniem zatytułowanym *Mieszkańcy gminy jako wspólnota samorządowa? Partycypacja, wartości lokalne i integracja mieszkańców jako przykład modernizacji społecznej po 1989 roku*. Z kolei dr Anna Kołomycew z Uniwersytetu Rzeszowskiego poruszyła zagadnienie zaangażowania społeczeństwa w sprawy publiczne w kraju, zaś dr hab. Bogusław Kotarba, prof. UR omówił zagadnienie pt. *Opinie i postawy wobec samorządu terytorialnego w świetle badań CBOS (1990–2020)*. Następnie mgr Joanna Grzechnik z Uniwersytetu Jagiellońskiego zainteresowała się ruchami miejskimi (*Miejskie ruchy społeczne – rozwój czy atrofia?*), postrzegając je jako nośniki zmiany kulturowej. Tę część obrad zakończyło wystąpienie dr Miry Malczyńskiej-Białej z Uniwersytetu Rzeszowskiego, która przedstawiła referat pt. *Ochrona konsumentów w Polsce po 1989 roku*.

Elementem wiążącym te wystąpienia była dyskusja, w której poruszono m.in. kwestie działalności samorządu terytorialnego, roli i funkcji budżetu obywatelskiego, poziomu ochrony konsumenta.

Ostatnia, piąta część konferencji odbywała się pod hasłem „Modernizacja w sferze dyskursu publicznego”. Zainicjowało ją wystąpienie dra Jarosława Kinała z Uniwersytetu Rzeszowskiego zatytułowane *Internet jako medium modernizacji społecznej w Polsce*. W ten obszar badawczy wpisał się także referat *Modernizacja – mediatyzacja – metaverse – mediocen* wygłoszony przez prof. dra hab. Tomasz Goban-Klasa z Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Problematyce przeobrażenia form komunikacji politycznej w Polsce po 1989 r. był poporządkowany referat dra hab. Bar-

łomieja Biskupa (Uniwersytet Warszawski). Z kolei prof. dr hab. Teresa Sasińska-Klas z Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawiła wyniki badań nad relacjami mediów i polityki (*Podmiotowość polityczna młodego pokolenia w Polsce a procesy modernizacji w świetle badań opinii publicznej*), a dr hab. Agnieszka Hess, prof. UJ omówiła wnioski wynikające z realizacji swojego projektu dotyczącego współpracy międzysektorowej (*Między systemem a światem życia – III sektor w dyskursie parlamentarnym 1989–2019*). Tę część obrad zakończyło wystąpienie dr Joanny Jaroszyk z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza zatytułowane *Wolność wypowiedzi jako wyraz modernizacji społecznej w Polsce po 1989 roku*, w którym prelegentka przedstawiła etapy upodmiotowienia obywateli po 1989 r.

Podsumowująca obrady dyskusja poświęcona została wielu kwestiom powiązanim z procesami modernizacyjnymi po 1989 r. Paneliści zwrócili uwagę na osiągnięcia i porażki transformacji w poszczególnych gałęziach społecznych. Wagę i znaczenie konferencji podkreślają wnioski płynące z indywidualnych badań nad prezentowanymi przez uczestników konferencji problemami, które mogą okazać się niezwykle przydatne i pomocne dla opracowania w przyszłości celów polityki społeczno-gospodarczej naszego państwa.

Na zakończenie sympozjum prof. dr hab. Paweł Grata dokonał merytorycznego omówienia i podsumowania konferencji. Podziękował uczestnikom za udział w konferencji hybrydowej, dyskusjach, przekazał informacje dotyczące publikacji pokonferencyjnej i zaprosił zebranych do udziału w następnej sesji z cyklu „Oblicza polskiej modernizacji”, która tym razem koncentrować się będzie wokół tematu *Polacy za granicą – dokonania w sferze gospodarczej i społecznej*.

Relacja z Nocy Biologów 2022

Roman Maślanka, Wiktoria Jordan-Stasiło

W piątek 14 stycznia 2022 r. w godzinach 14:00–20:00 na Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się VI edycja „Nocy Biologów”, której celem jest popularyzacja wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych. Organizatorami wydarzenia byli pracownicy i studenci Instytutu Biologii i Biotechnologii we współpracy z pracownikami pozostałych Instytutów reprezentujących Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Wydarzenie odbyło się w formule hybrydowej, co było podyktowane względami sanitarno-epidemiologicznymi. Mimo ogromnego wyzwania organizacyjnego, realizacja wydarzenia zarówno w wybranych budynkach uniwersytetu, jak i w przestrzeni wirtualnej zaowocowała stworzeniem niezwykle różnorodnego i bogatego programu „Nocy Biologów”.

Noc Biologów 2022 rozpoczęła się od wykładu JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. Sylwestra Czopka, dzięki któremu uczestnicy wydarzenia mogli dowiedzieć się, w jakich kwestiach biolog może być i jest przyjacielem archeologa. Wykład JM Rektora oraz pozostałe z zaplanowanych wykładów transmitowano z wykorzystaniem platformy ZOOM.

fot. M. Świąćicki

W przestrzeni wirtualnej wykorzystano także media społecznościowe (Facebook, YouTube), za pośrednictwem których udostępniono interesujące pokazy w postaci transmisji na żywo. Ponadto chętni mogli rozwiązać przygotowane przez studentów kierunku biologia oraz pracowników

Instytutu Biologii i Biotechnologii quizy interaktywne. A uczestnicy, którzy rozwiązyali je najlepiej i najszybciej, zostali nagrodzeni zestawem uniwersyteckich gadżetów.

W tym samym czasie w formie tradycyjnej w budynkach Uniwersytetu z zachowaniem obowiązujących limi-

fot. W. Jordan-Stasiło

tów i zasad reżimu sanitarnego odbywały się warsztaty, pokazy otwarte, wystawy przyrodnicze, gry i zabawy edukacyjne. W programie wydarzenia znalazło się łącznie blisko 60 pozycji warsztatowych dotyczących 25 różnorodnych zagadnień oraz 8 pozycji pokazów otwartych i gier edukacyjnych z kilkoma wariantami do prezentacji. W trakcie zajęć uczestnicy mogli dowiedzieć się m.in.: jakie kryminalne zagadki kryje świat mikro? Jak wyglądały początki ewolucji życia na Ziemi? Dlaczego warto myć ręce? Czy dzielenie i mnożenie rozpatrywane w kontekście mitozy może oznaczać to samo? Co chlorofil kradnie ze słońca? Czy każdy mniszek jest taki sam? I gdzie kryje się biologiczna myszka Miki? Uczestnicy w trakcie zajęć sprawdzali działanie enzymów, dowiedzieli się, czym są antocyjany i jakie mają zastosowanie jako wskaźniki pH, jak wygląda zabarwiona komórka żartobliwie nazwana komórką w wersji glamour, jak oznaczyć barwniki roślinne w produktach spożywczych, jak wyglądają chromosomy w trakcie podziału, jak przetrwać w trudnych warunkach środowiska oraz jak wygląda samiec komara i czym różni się od pozostałych gatunków należących do muchówek. Ponadto uczestnicy akcji mogli

samodzielnie przeprowadzać lub współuczestniczyć w doświadczeniach realizowanych w trakcie pokazów dotyczących m.in. kolorowych doświadczeń z pogranicza chemii i biologii, doświadczeń związanych z suchym lodem i zjawiskiem sublimacji, obserwacji mikroskopowych, rozpoznawania struktur komórkowych czy piór ptaków oraz skamieniałości organizmów zachowanych w osadach

i różnowiekowych żywicach kopalnych. Na szczególną uwagę zasługuje postawa studentów zwłaszcza kierunku biologia oraz biotechnologia, którzy czynnie zaangażowali się w przygotowanie i współprowadzenie pokazów, warsztatów i wystaw oraz dokumentowanie wydarzeń w ramach Nocy Biologów 2022. Łącznie aktywnie zaangażowało się blisko 70 studentów (46 studentów biologii, 14 studentów

biotechnologii, 1 student rolnictwa oraz 6 studentów reprezentujących koło fotograficzne LENS).

Ponadto należy podkreślić, że do tegorocznej Nocy Biologów wprowadziliśmy nowe atrakcje w postaci ścianki do zdjęć (gdzie każdy mógł się stać kotem) i ramki do zdjęć, wystawy fotograficznej zrealizowanej dzięki uprzejmości i materiałom przekazanym przez panią prorektor dr hab. Elżbietę Rokosz, prof. UR. Rozszerzyliśmy także zasięg na akcję w Mielcu, gdzie dzięki członkom Podkarpackiej Sekcji Ligi Ochrony Przyrody i pracownikom Nadleśnictwa Mielec miał odbyć się „Nocny Spacer” do lasu (ostatecznie przełożony ze względu na niekorzystne warunki pogodowe). Wszystkie wprowadzone przez nas modyfikacje spotkały się z entuzjazmem zarówno wśród uczestników, jak i studentów i pracowników naszej uczelni.

O sukcesie wydarzenia świadczą niektóre informacje: w wersji hybrydowej przy zastosowanych limitach i rozdzielaniu zajęć na różne sale i budynki odwiedziło nas blisko 300 uczniów ze szkół wraz z opiekunami oraz kilkanaście osób rejestrujących się indywidualnie, quizy przygotowane przez studentów zostały rozwiązane blisko 100 razy, a akcja budziła duże zainteresowanie medialne (występowaliśmy

w telewizji TVP 3 Rzeszów, koordynatorzy i przedstawiciele akcji udzielali wywiadów dla Radia Eska, Polskiego Radia Rzeszów oraz IV Polskiego Radia). Ponadto jak zwykle można było o nas przeczytać w lokalnych portalach i gazetach.

Pomimo hybrydowej formuły organizacji wydarzenia oraz trudnego czasu pandemii, akcja Nocy Biologów pozostała nadal wspaniałą okazją do spotkania się z naukowcami, by odkrywać tajniki życia, dyskutować na temat aktualnych problemów, czy zwyczajnie zafascynować się pasjonującą dziedziną nauki, jaką jest BIOLOGIA.

Świadczą o tym także informacje zwrotne i komentarze nadsyłane przez uczestników akcji, którzy wyrazili podziękowania i zapowiedzieli już swoją obecność w przyszłych edycjach. Wszystko to pokazuje, iż akcja Nocy Biologów jest ogromnym wydarzeniem promującym biologię i nauki przyrodnicze, ale także naszą Alma Mater!!!

Nagroda Ministra Edukacji i Nauki dla pani dr hab. inż. Małgorzaty Dżugan, prof. UR z Instytutu Technologii Żywności i Żywienia Kolegium Nauk Przyrodniczych

Niezmiernie miło nam poinformować, że **pani dr hab. inż. Małgorzata Dżugan, prof. UR** podczas **Gali Nauki Polskiej 2022** otrzymała nagrodę **Ministra Edukacji i Nauki za wybitne osiągnięcia dydaktyczne**.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Dr hab. inż. Małgorzata Dżugan, prof. UR uzyskała nagrodę za wkład w „kształcenie specjalistów w zakresie technologii żywności i żywienia”. W dorobku dydaktycznym posiada liczne osiągnięcia, m.in. opracowanie programów wielu przedmiotów chemicznych, współautorstwo 4 skryptów do ćwiczeń laboratoryjnych i opracowanie programu e-learningowego oraz zaangażowanie w działalność studenckiego ruchu naukowego. Główną rekomendacją do nagrody był wkład w przygotowanie wykwalifikowanej kadry dla branży spożywczej na Podkarpaciu jako rezultat sprawowanej funkcji menedżera projektu „Rozwój kompetencji zawodowych studentów UR w obszarze technologii żywności i żywienia człowieka” w latach 2018–2020. Wyjątkowe zaangażowanie dr hab. Małgorzaty Dżugan w realizację projektu pozwoliło studentom kierunku technologia żywności i żywienia człowieka na poszerzenie kompetencji w zakresie oczekiwanych przez pracodawców z branży spożywczej

działających na Podkarpaciu (zawodowe, interpersonalne i analityczne), co wzmocniło ich pozycję na rynku pracy. Dzięki kreatywności menedżera udało się nawiązać współpracę z 18 wiodącymi zakładami branży spożywczej na Podkarpaciu i uzyskać zatrudnienie dla 31% uczestników projektu. Pani dr hab. Małgorzata Dżugan równolegle z zarządzaniem projektem wypełniała w pełni pozostałe obowiązki zawodowe, w tym dydaktyczne i organizacyjne (m.in. kierowanie Zakładem Chemii i Toksykologii Żywności, udział

w zespole programowym ds. kierunku technologia żywności i żywienie człowieka, opieka nad doktorantami i dyplomantami). Jako prezes Podkarpackiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności organizowała wykłady otwarte z cyklu „Jakość żywności – świadome odżywianie”.

Certyfikat doskonałości dla UR

Prestiżowy certyfikat doskonałości w zakresie kardiologii za działalność naukowo-badawczą IC-OS Centers of Excellence Certification przyznany przez Międzynarodowe Towarzystwo Kardiologiczne z siedzibą w Stanach Zjednoczonych trafił do Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie (KSW).

– „To ogromne wyróżnienie dla naszego ośrodka” – mówi kardiolog dr hab. n. med. Katarzyna Styczkiewicz, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego aplikująca o wspomniany certyfikat – „Certyfikat doskonałości nobilituje szpital i stawia go o poprzeczkę wyżej w standardzie opieki kardiologicznej zapewnianej pacjentowi. Dodatkowo dla mnie i dla Uniwersytetu zwiększa szanse na uzyskanie finansowania planowanych od dawna projektów i dalszych badań naukowych, także z ośrodkami zagranicznymi”.

Aby otrzymać certyfikat, należało spełnić wiele kryteriów, między innymi wykazać określoną liczbę publikacji, badań naukowych i działalność dydaktyczną z zakresu kardiologii, przedstawić program opieki kardiologicznej nad pacjentem onkologicznym w celu podniesienia jakości jego leczenia, składana aplikacja musiała pochodzić z danego ośrodka zarówno od kardiologa, i jak onkologa (dr n. med. Janusz Rolski).

Aby móc starać się o certyfikat, zostało podpisane porozumienie KSW z Uniwersytetem Rzeszowskim. – „Postanowiliśmy, że będzie utworzona struktura kardiologiczna w szpitalu” – twierdzi Katarzyna Styczkiewicz. – „Do zadań Uniwersytetu Rzeszowskiego będzie należeć promowanie i rozwijanie działalności naukowej w kierunku kardiologii. Natomiast KSW oprócz

wspierania tych działań ma zapewnić infrastrukturę potrzebną do realizacji usług kardiologicznych u pacjentów onkologicznych”. Certyfikat doskonałości IC-OS Centers of Excellence Certification został przyznany po raz pierwszy w historii Międzynarodowego Towarzystwa Kardiologicznego. Z Polski otrzymały go tylko 2 ośrodki. Certyfikat jest nadawany na 3 lata.

17 mln na projekty badawcze podkarpackich naukowców – PCI rozdało symboliczne czeki

Martyna Borezyk

Niemal 9 mln dla Uniwersytetu Rzeszowskiego, ponad 7 mln dla Politechniki Rzeszowskiej, prawie pół miliona dla WSiLiZ i po blisko 200 tysięcy dla PWSTE w Jarosławiu oraz KPU w Krośnie. 23 lutego marszałek województwa podkarpackiego Władysław Ortyl wręczył symboliczne czeki na granty, które pięć uczelni z regionu otrzymało w ramach III naboru do programu grantowego PCI.

III nabór grantowy Podkarpackiego Centrum Innowacji cieszył się rekordowym zainteresowaniem. Do konkursu wpłynęło aż 178 wniosków, a w efekcie dofinansowanie otrzymały 63 projekty z pięciu uczelni w regionie. Łączna pula przyznanych środków wyniosła ponad 17 mln zł.

W środę, 23 lutego 2022 r., w siedzibie Podkarpackiego Centrum Innowacji marszałek województwa podkarpackiego **Władysław Ortyl** i prezes Zarządu Podkarpackiego Centrum Innowacji **Jacek Kubrak** wręczyli symboliczne czeki grantowe. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele pięciu uczelni, które otrzymały dofinansowanie w ramach naboru: **prof. dr hab. Sylwester Czopek** – rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, **prof. dr hab. Idalia Kasprzyk** – prorektor ds. Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego, **prof. dr hab. inż. Jarosław Sęp** – prorektor ds. rozwoju i współpracy z otoczeniem Politechniki Rzeszowskiej, **dr**

Wergiliusz Gołąbek – rektor Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, **dr inż. Ryszard Pukała** – prorektor ds. studenckich Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu, **dr hab. inż. Janusz Dąbrowski** z Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu oraz **dr Agnieszka Woźniak** – prorektor ds. rozwoju Karpackiej Państwowej Uczelni w Krośnie oraz przedstawiciele Podkarpackiego Centrum Innowacji: **Timea Sulenta-Pluta** – dyrektor ds. komercjalizacji badań i **Krzysztof Borowicz** – dyrektor ds. rozwoju technologii.

Marszałek województwa podkarpackiego Władysław Ortyl podkreślił, że prace badawczo-rozwojowe realizowane w ramach programu grantowego PCI świadczą o poziomie innowacyjności i nowoczesności nie tylko Podkarpacia, ale również całego kraju. – „Jako samorząd chcemy stawiać na innowacje, dlatego musimy wspierać je środkami, dedykować temu fundusze. Bardzo dobrze, że mamy taki projekt jak Podkarpackie Centrum Innowacji i system grantowy dedykowany badaniom naukowym. Bardzo cieszymy się, że uczelnie z regionu mają ciekawe projekty. Do Politechniki Rzeszowskiej,

Uniwersytetu Rzeszowskiego i Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie dołączyły uczelnie z Krośna i Jarosławia. To jest pewne otwarcie i myślę, że dobrze wróży na przyszłość” – skomentował Marszałek województwa **Władysław Ortyl**.

Spośród 63 projektów dofinansowanych w ramach III naboru ponad 98% będzie realizować prace B+R wpisujące się w światowe trendy, a zarazem kierunki technologiczne najistotniejsze dla rozwoju Podkarpacia, z czego najpopularniejsze okazały się dwa kierunki: spersonalizowana medycyna oraz Foodtech. – „W III naborze wykorzystaliśmy doświadczenie zdobyte podczas poprzednich edycji. Najważ-

niejszą wdrożoną zmianą jest włączenie do programu nowych uczelni spoza Rzeszowa, a dwie spośród trzech, które złożyły wnioski, otrzymały dofinansowanie. Priorytetowo potraktowane zostały projekty tworzące przyszłościowe technologie wpisujące się w strategię województwa realizowane w ramach przedsięwzięć multidyscyplinarnych oraz międzyuczelnianych. Wszystkie projekty dofinansowane w ramach III naboru do programu grantowego PCI charakteryzują się wysokim potencjałem do tworzenia innowacji i rozwoju naszego regionu” – mówi **Krzysztof Borowicz** – dyrektor ds. rozwoju technologii w PCI. Poza dofinansowaniem w ramach pro-

gramu grantowego Podkarpackie Centrum Innowacji wspiera stworzone rozwiązania technologiczne poprzez wdrażanie procesu ich komercjalizacji oraz prowadzenie działań doradczych i szkoleniowych.

Program grantowy na prace B+R jednostek naukowych jest realizowany w ramach projektu pt. „Podkarpackie Centrum Innowacji” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach osi priorytetowej nr I „Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka” z Regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2014–2020.

fot. archiwum PCI

Nagroda im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego

Trzynasta edycja konkursu im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2021 r.

Promotorzy magisterskich dyplomów artystycznych nominowali do konkursu 23 dyplomy następujących 19 autorów: Anna Banaś, Anna Brodowicz, Marzena Drelich, Aleksandra Furdyna, Paulina Hanus, Klaudia Kardasz, Dorota Kasprzyk, Joanna Kołcz, Lucyna Kubicka, Paulina Kula, Aleksandra Łysiak-Szumska, Elżbieta Moskal, Weronika Noworól, Patrycja Paczocha, Oskar Pająk, Anna Paściak, Justyna Różańska, Elżbieta Styrkiewicz, Patrycja Szywała.

Laureatka Nagrody Głównej – Patrycja Szywała, „Zwariowana herbatka”, 2020, druk cyfrowy, 42 x 29,7 cm – fragment dyplomu

Joanna Kołcz – „Koleracja”, kadr z filmu, 2021, animacja 2D, rysunek

15 stycznia 2022 r. za pośrednictwem platformy Teams odbyło się posiedzenie Kapituły Nagrody XIII edycji konkursu im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom artystyczny obroniony w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akade-

mickim 2020/2021. Decyzją Kapituły w składzie: prof. UR Dorota Sankowska – przewodnicząca, prof. UR Agnieszka Jankowska, prof. UR Magdalena Uchman, prof. UR Jacek Balicki, dr Krzysztof Pisarek, prof. UR Łukasz Cywicky – koordynator konkursu, bez

prawa głosu Nagrodę im. Jerzego Panka za najlepszy dyplom artystyczny Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego przyznano pani **Patrycji Szywałe** za dyplom zrealizowany w Pracowni Grafiki Projektowej II, którego promotorem był prof.

Dr Krzysztof Pisarek, mgr Marcin Dudek, prof. UR Wiesław Grzegorzcyk, Joanna Kołcz, Patrycja Szywała, Weronika Noworól, prof. UR Agnieszka Myszka – dziekan KNH UR, prof. UR Dorota Sankowska – dyrektor ISP UR, prof. UR Łukasz Cywicky

Prof. UR Wiesław Grzegorzczak, laureatka Nagrody Głównej Patrycja Szywała, mgr Marcin Dudek

UR Wiesław Grzegorzczak oraz mgr Marcin Dudek.

Kapituła Nagrody przyznała dwa równorzędne wyróżnienia, które otrzymują: pani **Joanna Kolcz** – dyplom zrealizowany w Pracowni Mediów Rysunkowych, promotorem była pani prof. UR Dorota Sankowska i mgr Aneta Suslinnikow, oraz pani **Weronika Noworól** – dyplom zrealizowany w Pracowni Multimediów, promotorami byli prof. UR Marek Olszyński, dr Krzysztof Pisarek i mgr Karolina Niwelińska.

Uroczyste wręczenie Nagród im. Jerzego Panka odbyło się 27 stycznia 2022 r. w Galerii Instytutu Sztuk Pięknych UR im. prof. Włodzimierza Kotkowskiego w Rzeszowie. Wystawa czynna od 19 stycznia do 27 lutego 2022 r.

Weronika Noworól, kadr z filmu pt. „Odcienie”

Lauratki XIII edycji konkursu im. Jerzego Panka, 2021, Joanna Kolcz, Patrycja Szywała, Weronika Noworól

„Musica Galiciana” w cieniu wojny

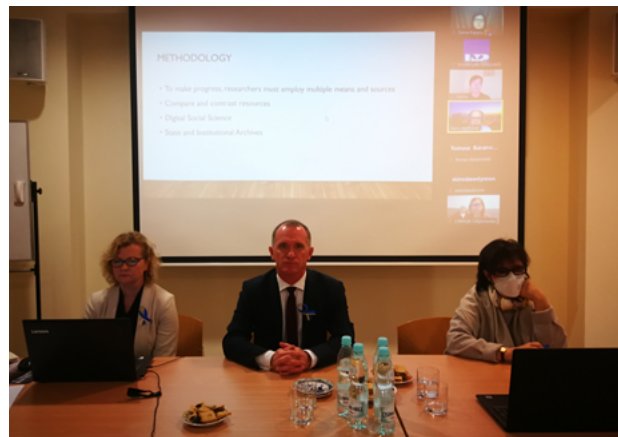
Kinga Fink, Grzegorz Oliwa

Czy dyskurs naukowy wobec argumentów w postaci rakiet i bomb ma sens? Czy organizacja koncertu przy akompaniamencie syren alarmowych nie jest wyrazem braku empatii? Jak poukładać słowa w zdania, które mają sens, kiedy wokół wali się świat? Do poszukiwań odpowiedzi na takie pytania, do podejmowania decyzji, z których każda wydawała się niewłaściwa, zmuszony był Komitet Naukowo-Organizacyjny **XVIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej Musica Galiciana** w składzie: prof. dr hab. Grzegorz Oliwa, prof. dr hab. Olga Popowicz, prof. dr hab. Luba Kijanowska-Kamińska, dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR, dr Kinga Fink, dr Marzena Lubowiecka oraz dr Teresa Mazepa. Obrady, które zaplanowano w dniach 4–5 marca 2022 r. w formule on-line, z powodu tragedii wojny na Ukrainie stanęły pod wielkim znakiem zapytania. Przeważał jednak pogląd o konieczności utrzymania więzi z ukraińskim środowiskiem naukowym, potrzeba wyrażenia naszego wsparcia i solidarności, a nawet możliwość przekonania się o bezpieczeństwie osób, z którymi łączą nas wieloletnie relacje naukowo-artystyczne.

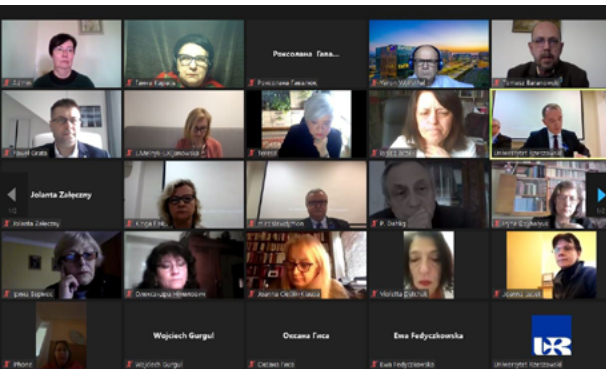
Tegoroczna XVIII edycja konferencji Musica Galiciana jest kontynuacją

zainicjowanych ponad 25 temu przez profesora Leszka Mazepę sympozycji stanowiących platformę dyskusji wyznaczającą nowe kierunki i perspektywy badawcze nad niedostatecznie rozpoznaną problematyką rozwoju i kształtowania tradycji muzycznych terenu dawnej Galicji. Płaszczyzna interkulturowego dialogu poprzez współpracę z naukowcami z Polski i z zagranicy, m.in. Ukrainy, Niemiec, Słowacji, USA i Izraela, umożliwia ujęcie zagadnień z wielu perspektyw badawczo-interpretacyjnych, a co najważniejsze wpływa na zmianę sposobu myślenia o Galicji jako miejscu rozwoju nie tylko polskiej – ale też ukraińskiej, żydowskiej, ormiańskiej, austriackiej, czeskiej, niemieckiej, słowackiej i innych grup narodowych – kultury muzycznej. Specyfika zróżnicowania krajobrazu muzycznego Galicji wypływająca z fenomenu wieloetnicznej różnorodności tego obszaru przejawia się w przenikaniu i wzajemnym wzbogacaniu elementów różnorodnych tradycji będących częścią niematerialnego dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim.

Tegoroczna zaproponowana przez organizatorów tematyka konferencji **„Muzyczne tradycje Galicji – dziedzictwo, inspiracje, konteksty”** spotkała się z niezwykle żywym odzewem

badaczy z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. W obradach uczestniczyło 57 naukowców z Ukrainy (Charków, Lwów, Iwano-Frankiwsk, Drohobycz, Tarnopol, Równe), Izraela (Beer Szewa), Niemiec (Lipsk), Austrii (Salzburg), Szwajcarii (Fryburg) oraz Polski (Warszawa, Kraków, Wrocław, Opole, Gdańsk, Bydgoszcz, Lublin, Białystok, Bytom, Częstochowa, Rzeszów). Międzynarodowa grupa 57 naukowców, uczestników konferencji, skupiła przedstawicieli różnych dyscyplin, nie tylko humanistycznych, m.in. muzykologów, etnomuzykologów, wykonawców i teoretyków muzyki, pedagogów muzyki, historyków, historyków sztuki,

muzealników i polonistów, co stworzyło wyjątkową okazję do szerokiego interdyscyplinarnego spojrzenia na muzyczną przeszłość Galicji.

Uczestników konferencji powitali prof. dr hab. Paweł Grata, prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR, dyrektor Instytutu Muzyki. Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy przede wszystkim życzyli naukowcom z Ukrainy szybkiego zakończenia wojny i powrotu do własnych domów i miejsc pracy. Pierwszy dzień prezentacji wykładów podzielony został na trzy tematycznie określone sesje. Pierwszą z nich: „Na styku kultur: tradycje muzyczne narodów zamieszkujących teren Galicji” poprowadziła prof. dr hab. Magdalena Dziadek (Instytut Muzykologii UJ w Krakowie). Kolejna moderowana przez prof. dra hab. Piotra Dahliga (Instytut Muzykologii UW) część obrad dotyczyła galicyjskich wątków w biografii twórców i wykonawców muzyki XIX i XX wieku. Nad przebiegiem trzeciej sesji pt. „Osobistości galicyjskiego świata literatury i sztuki w kręgu wzajemnych inspiracji” czuwała dr hab. Beata Bolesławska-Lewandowska, prof. Instytutu Sztuki PAN.

Niezwykłym dopełnieniem pierwszego dnia konferencji był Koncert Muzyki Wokalne w wykonaniu Mariany Poltorak, Magdaleny Węgielnik oraz Ksenii Łuki – studentek klasy śpiewu prof. dr hab. Olgi Popowicz w Aka-

demii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, którym na fortepianie towarzyszyła Dominika Peszko. W programie koncertu znalazły się pieśni solowe kompozytorów polskich i ukraińskich, które tego wieczoru, dzięki transmisji on-line, dotarły i wybrzmiały ze szczególnym przesłaniem w wyjątkowych miejscach, niestety także tych służących jako schronienie przed atakiem rakietowym. Drugi dzień konferencji rozpoczął się prowadzoną przez dr Kingę Fink (Instytut Muzyki UR) sesją obejmującą referaty dotyczące „Źródeł odnalezionych i reinterpretacji muzycznej przeszłości Galicji”. Dr Teresa Mazepa (Instytut Muzyki UR), przebywająca nadal we Lwowie, kierowała przebiegiem obrad sesji zatytułowanej „Muzyka i kultura ludowa jako integralna część wielonarodowego dziedzictwa Galicji”. Ostatnia odsłona XVIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej Musica Galiciana to sesja „Muzyczne dziedzictwo Galicji w kontekście wzajemnych interferencji i dialogi kultur”, której moderatorem była prof. dr hab. Luba Kijanowska (Lwowska Narodowa Akademia Muzyczna im. M.W. Łysenki). Podczas konferencji można było ponownie uświadomić sobie, że dziedzictwo kulturowe Ukrainy jest ściśle związane z Europą, i jak powiedział prezydent Wołodymyr Zełeński: „Z nami Unia Europejska na pewno będzie dużo silniejsza, a bez was Ukraina będzie osamotniona”. Wielokrotnie wyrażano słowa uznania dla ukraińskich naukowców, którzy pomimo tej niezwykle dramatycznej, zagrażającej bezpieczeństwu i życiu sytuacji, postanowili wziąć udział w wydarzeniu, które dało im poczucie normalności i potwierdziło ich obecność w tradycji galicyjskiej i świecie europejskiej nauki. Świadectwem doniosłości i symbolicznego wymiaru tej edycji konferencji niech będą słowa przesłane do jej organizatorów:

„Jestem pod wrażeniem różnorodności tematycznej wystąpień

Uczestników. Dziękuję za możliwość wzięcia udziału w tej uczcie duchowej, która stała się swoistym antidotum na tragizm codzienności. Nasze spotkanie oraz wspólny krąg zainteresowań najlepiej świadczą o wspólnotnie duchowej badaczy kresowej historii i kultury. Bardzo Państwu dziękuję” (dr hab. prof. Jolanta Załęczny, prof. AFiB, Akademia Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie).

„Duch jest silniejszy niż próba ciała. Nasza naukowa podróż pozwoliła nam choćby na krótki czas wydostać się ze stanu szoku egzystencjalnego, za co serdecznie dziękuję wszystkim kolegom!” (prof. dr hab. Luba Kijanowska, Lwowska Narodowa Akademia Muzyczna im. M.W. Łysenki, Ukraina). „Dziękuję za wsparcie naszych polskich kolegów, za wspólne łyż i szczerze słowa wsparcia. Wygramy! A ta konferencja na zawsze przejdzie do historii!” (prof. dr hab. Tetiana Mołczanowa, Lwowska Narodowa Akademia Muzyczna im. M.W. Łysenki, Ukraina). „Nigdy nie zapomnimy tej konferencji! Wierzę, że następnym razem spokojnie pojedziemy do Rzeszowa! Niech Bóg będzie z nami!” (prof. dr hab. Hanna Karaś, Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. W. Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, Ukraina).

„Cztery elementy natury - harmonia w życiu codziennym” – projekt międzynarodowy

Krystyna Leśniak-Moczuk, Jarosław Bilyk, Larysa Fedoniuk

Uniwersytet Rzeszowski jest partnerem międzynarodowego projektu realizowanego w Narodowym Uniwersytecie Medycznym im. I.J. Horbaczewskiego w Tarnopolu w ramach programu „Elementy natury: życie w harmonii” Baltic University (Szwecja). Koordynatorem ze strony ukraińskiej jest prof. dr hab. n. med. Larysa Fedoniuk, kierownik Zakładu Biologii Medycznej w NUM w Tarnopolu, a koordynatorem ze strony polskiej dr hab. Krystyna Leśniak-Moczuk, prof.

UR z Instytutu Nauk Socjologicznych. Zdobywana przez studentów medycyny wiedza ekologiczna jest w ramach projektu przekazywana dzieciom w wieku przedszkolnym, dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym w Tarnopolu. Studenci I roku Wydziału Lekarskiego NUM: Jarosław Bilyk, Sofia Chorniy, Arsen Dmytrishyn i Sofia Homonets przygotowali i przeprowadzili od października do grudnia 2021 r. szereg ciekawych zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół śred-

nich w Tarnopolu. Studenci prezentowali elementy przyrody w postaci ciekawych i wymownych prezentacji „Magia Ziemi”, „Ognisty wróg, Ogień-wróg”, „Kto potrzebuje powietrza?”, „Woda to życie”. Transfer wiedzy i umiejętności pomoże poprawić myślenie ekologiczne poprzez współpracę z młodym pokoleniem znajdującym się na różnych poziomach świadomości.

Dalsza realizacja projektu obejmuje m. in. organizację pikniku nauko-

wego, ekoquizu "Ratuj planetę", a także konferencję naukowo-praktyczną dla studentów i młodych naukowców we współpracy z Uniwersytetem Rzeszowskim.

Instytut Nauk Socjologicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzi konkurs w przedszkolach i szkołach wszystkich typów w województwie podkarpackim, którego celem jest kształtowanie u dzieci i młodzieży wiedzy o odpowiedzialnym stosunku do środowiska i zagrożeń, jakie niosą ze sobą składniki biosfery, czyli cztery elementy przyrody:

ziemia, woda, powietrze i ogień. Na konkurs należy nadsyłać prace ilustrujące sposoby zapobiegania klęskom żywiołowym, skutki nieprzestrzegania ochrony przyrody, a także stosunek człowieka do środowiska naturalnego w życiu codziennym widziany oczyma dzieci i młodzieży w ich środowisku rówieśniczym, w miejscu zamieszkania.

Proponowane są następujące formy prac twórczych: pisemne (eseje, opowiadania, sprawozdania, wiersze), plastyczne (rysunki, obrazy, zdjęcia, komiksy, modele kartonowe), muzyczne (piosenki, tańce), teatralne (skecze, teatryki, monodramy), digitalne (strony internetowe, Fan Page i posty na Facebooku, blogi, prezentacje multimedialne), spoty filmowe, wywiady. Jury przy ocenie prac będzie kierować się kryteriami: koncepcja, kreatywność, technika i sposób wykonania prac. Na zakończenie projektu odbędzie się gala laureatów konkursu połączona z wystawą i prezentacją prac konkursowych, wręczeniem dyplomów dla laureatów, finalistów, uczestników konkursu, ich nauczycieli i opiekunów artystycznych oraz nagród dla autorów najlepszych prac konkursowych.

Podczas stażu naukowego prof. Ivanny Bakuszewicz z Tarnopola w Instytucie Nauk Socjologicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego w październiku 2021 r. odbyły się w ramach projektu pilotażowe spotkania z uczniami IX Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie inicjujące konkurs. Natomiast studenci z kierunku praca socjalna UR wysłuchali wykładu na temat funkcjonowania przedsiębiorstw w kontekście racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych i społecznych w powiązaniu z celami ekonomicznymi, jako warunku zrównoważonego rozwoju.

Podejmowane w projekcie działania edukacyjne szerzą wśród młodego pokolenia wiedzę naukową o przyrodzie, jej zasobach i zagrożeniach, niosą właściwy stosunek do zasobów środowiska naturalnego i promują kierunki uniwersyteckie.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Przyjazny nURT” – rozwój dostępności UR współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu operacyjnego Wiedza – Edukacja – Rozwój 2014-2020 POWR.03.05.00-00-A007/19

Iwona Tabaczek-Bejster

Pragniemy poinformować, że na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego oddano do użytku 5 pokoi wyciszeń. Pokoje te mieszczą się w budynkach: A1 (poziom -1, sala 014), D9 (Zalesie, sala 251), D1 (Zalesie, skrzydło C, sala 1d) oraz w akademiku Laura (1 piętro, sala 119 b) i bibliotece (1 piętro, korytarz). Pokoje wyciszeń są to miejsca przeznaczone do wewnętrznego wyciszenia się i uspokojenia. Pozwalają na odcięcie się od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych. Sprzyja to przygotowaniu do wysiłku intelektualnego oraz poprawie koncentracji. Przedsięwzięcie zostało sfinansowane w ramach projektu UR „Przyjazny nURT” – rozwój dostępności UR realizowanego przez Biuro ds. Spraw Osób z Niepełnosprawnościami UR. Karty magnetyczne do pokoi można pobrać w biurze BON UR ul. Pigonia 6 (pokój w bibliotece nie wymaga karty).

Dr hab. Iwona Tabaczek-Bejster, prof. UR, pełnomocnik rektora ds. osób Niepełnosprawnych, pragnie podziękować Władzom Kolegiów, Dyrekcji Biblioteki oraz Kierownikowi Rejonu Cicha za udostępnienie pomieszczeń na te pokoje, tym samym za zrozumienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Należy dodać, że w tym roku planowane jest powstanie kolejnych 5 pokoi na terenie Uniwersytetu.

Kolejny medal podczas integracyjnych Mistrzostw Polski AZS studentów reprezentujących BON UR

Iwona Tabaczek-Bejster

W dniach 25–27 lutego 2022 r. w Częstochowie odbyła się kolejna edycja Integracyjnych Mistrzostw Polski AZS w bilardzie i kręglach. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego i KU AZS UR reprezentowało trzech zawodników: Wioletta Bator – studentka III roku na kierunku socjologia, Dominik Dendura – student II roku studiów uzupełniających magisterskich na kierunku mechatronika oraz Szymon Mazur – student III roku na kierunku socjologia. Studenci z niepełnosprawnościami już czwarty raz w tym roku akademickim brali udział w Integracyjnych Mistrzostwach Polski, gdzie odnosili sukcesy.

W Częstochowie w rozgrywkach bilardowych Wioletta Bator zajęła V miejsce, Dominik Dendura był 13, natomiast tytuł mistrza Polski wywalczył Szymon Mazur. Trzeba podkreślić, że Szymon Mazur przez kilka lat uprawiał bilard amatorsko. Należy również dodać, że Dominik Dendura jest medalistą integracyjnych Mistrzostw Polski w pływaniu, szachach i tenisie stołowym. Gratulujemy i liczymy na sukcesy również w następnym roku.

foto. Miluna

Obóz szkoleniowy BON UR – Rytro 2022

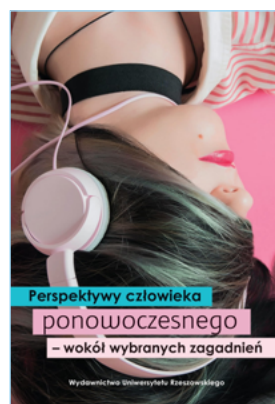
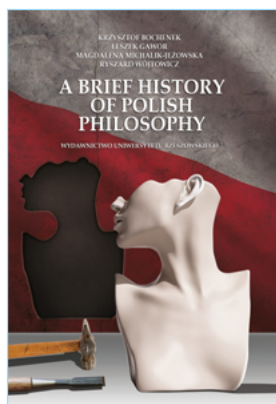
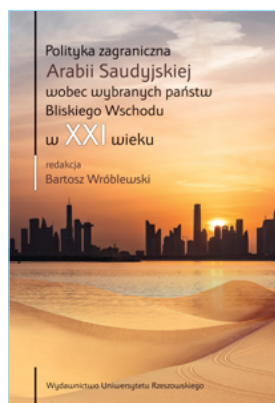
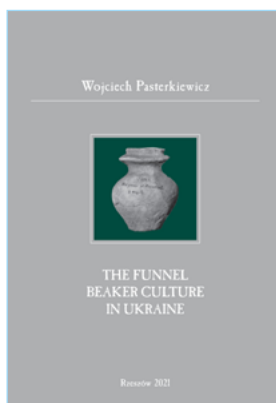
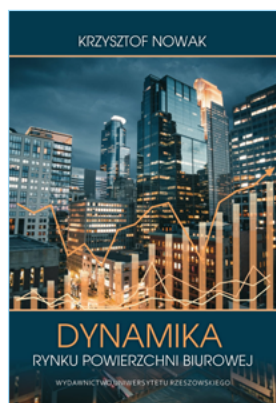
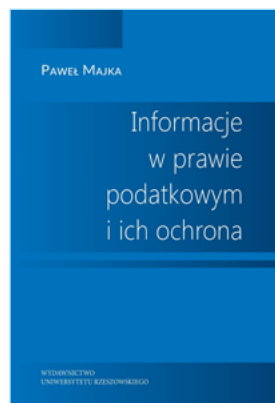
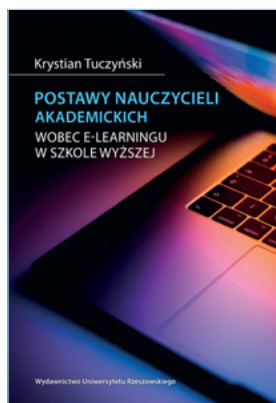
Ikona Tabaczek-Bejster

W dniach 12–19 lutego 2022 r. odbył się obóz szkoleniowy dla studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności i wolontariuszy Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Podczas obozu część studentów odbyła szkolenie narciarskie w grupach o różnym stopniu zaawansowania. Osoby mające przeciwwskazania do jazdy na nartach spędzały czas równie aktywnie podczas długich spacerów. Studenci korzystali również z pływalni i sali gimnastycznej. Na obozie odbyły się też warsztaty integracyjne oraz został przeprowadzony wykład na temat narciarstwa zjazdowego osób z niepełnosprawnościami. Wykład przeprowadził pan Jarosław Smajdor, trener kadry narodowej w narciarstwie alpejskim osób niesłyszących. Podczas obozu zorganizowana została wycieczka do Krynicy, niestety z powodu załamania pogody studenci dotarli tylko do krynickiej pijalni. Studenci wzięli również udział w kuligu oraz kolacji, podczas której przygrywała regionalna kapela. Obóz kolejny raz odbył się bez żadnych kontuzji, za co należą się podziękowania kadrze. Zapraszamy za rok :)

fot. A. Szymański, D. Liśkiewicz, Miluna, R. Marszałek

Nowości WYDAWNICZE

Prezentowane książki można nabywać, składając zamówienie pocztą elektroniczną lub bezpośrednio w Wydawnictwie (pok. 112; ul. prof. S. Pigonia 6, 35-310 Rzeszów).

Wydawnictwo UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO
e-mail: wydaw@ur.edu.pl, <http://wydawnictwo.ur.edu.pl>

Uniwersytet Rzeszowski
al. T. Rejtana 16c, 35-959 Rzeszów
tel.: +48 17 872 10 00 (centrala)
ur.edu.pl